

DARBININKAS

Aldona Eretaitė šokių šventėje Nuotrauka Zigmo Degučio

Trečioji tautinių šokių šventė praėjo pakiliai

Trečiosios lietuvių tautinių šokių iškilmės pradėtos liepos 5, penktadienį, Jaunimo Centre Chicagoje. Šiai dienai buvo skirti du momentai — žuvusiųjų dėl laisvės pagerbimas ir rečitalis.

Sveikinimo kalbas pasakė Lietuvos atstovas Washingtono Juozas Kajeckas ir Illinoiso gubernatorius Samuel H. Shapiro, kuris pasisakė, kad jo žmonos tėvai ešą iš Lietuvos.

Dar perskaitytos kelios sveikinimo telegramos.

Toliau vadovavo specialiai iš Vokietijos šiai šventei atvykusi dramos aktorė Aldona Eretaitė. Ji puikiai kalba ir lietuviškai ir angliškai. Pirmiausia perdavė Vokietijos lietuvių pasveikinimus.

Pašokti šokiai Šventėje buvo pašokti šie šokiai: Sustas, Jievaro tiltas, Suk-

čius, Landytinis, Linelis, Audė-jėlė, Aštuonytis, Suktinis, Ožiu-kai, Pas močiutę augau, Zvejų polka, Malūnas, Kepurinė, Ket-virtainis, Pakeltkojis, Blezdin-gėlė, Gyvataras, Subatėlė.

Soko įvairiai, atskiros didesnės grupės, berniukai, mergaitės, jaunieji.

Išpūdingiausia buvo daina palydėti šokiai. Chorą sudarė Marijos Aukštesnios Mokyklos mergaičių choras, prie kurių prisijungė atskiri dainininkai iš kitų Chicago chorų. Solo dainavo Algirdas Brazis.

Visiem šokiam grojo simfoninis orkestras, dirigavo Jonas Zdanis. Orkestras atliko ir lietuvišką rapsodiją, muziką sesers M. Bernardos, S.C.

Uždarant šventę

Tautinių šokių šventė uždarant, kalbėjo JAV LB tarybos pirmininkas J. Kapočius, padėkodamas visiem už darbą ir pasišventimą.

Pačioje pabaigoje visi šokėjai susirinkę unisonu atkalbėjo: Apsaugok, Aukščiausias, tą mylimą šalį.

Tai buvo gilus šventės momentas, įprasminęs jaunųjų ryžtą. Po jų žodžių Broniaus Jonušo maršas išlydėjo visus iš aikštės.

Nixono dukros

Šventės garbingų ir retų svečių eilėje buvo dvi seserys — Nixono dukros, kurios buvo pristatytos publikai. Buvo ir vienos sužadėtinis Dwight Eisenhower, buvusio prezidento Eisenhowerio anūkas.

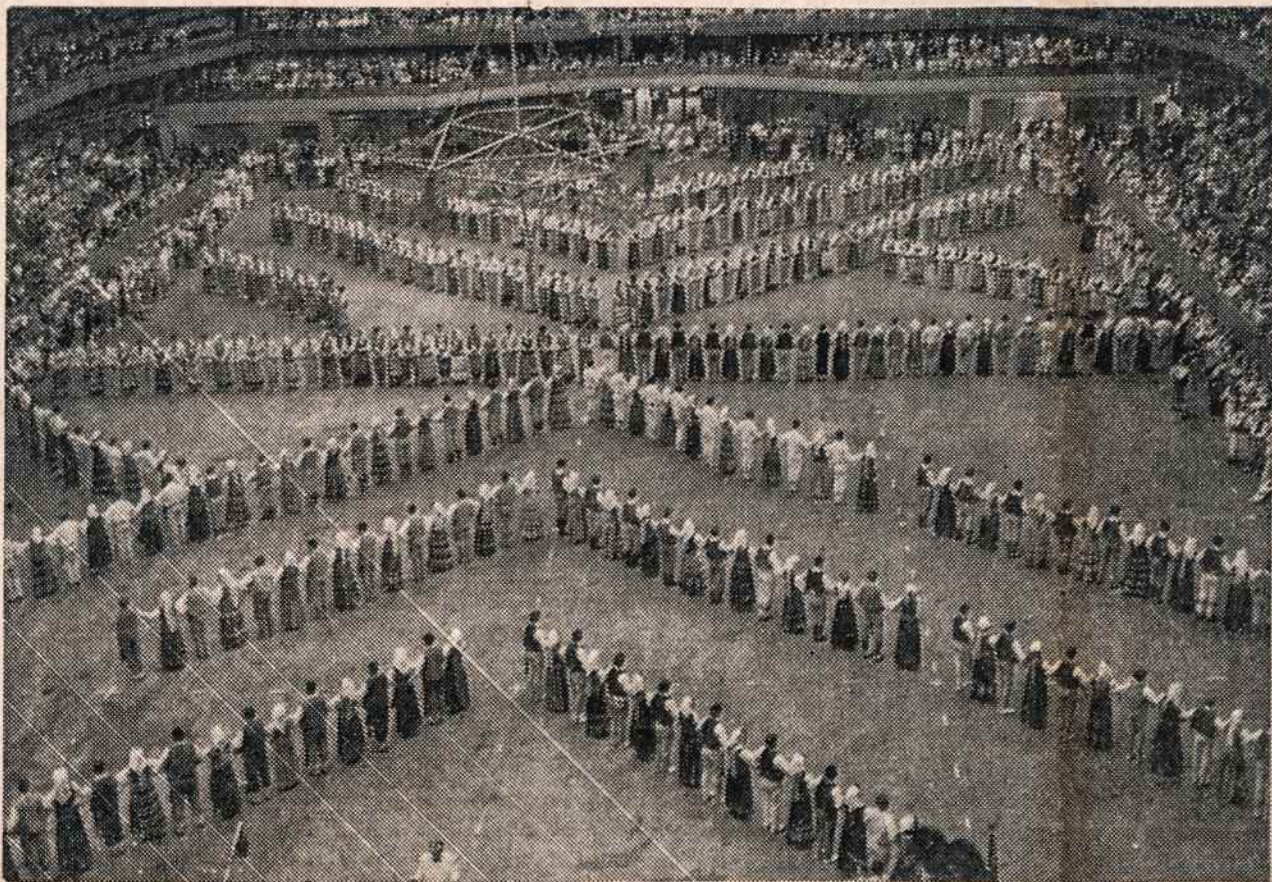
Visa programa truko apie 4 valandas. Salė buvo skoningai ir iškilmingai dekoruota. Tarp tautinių juostų buvo iškabinti Lietuvos miestų herbai. Dekoravimo darbus atliko dail. A. Valeška.

Šventės proga išleista didelė knyga, kur sudėtos visos dalyvavusių grupių nuotraukos, aprašymai.

Chicago spauda bei televizija plačiai paminėjo šventę.

(Šiame numeryje plačiau aprašome — literatūros vakarą, kitame aprašysime pačią šventę).

— Sueso uostą liepos 8 apšaudė Izraelis. Egiptas pranešė kad žuvę 43 civiliai ir sužeisti 67.

Šokių grupės

Nuotrauka Zigmo Degučio

POLITINĖS VILTYS PER SAVAITĘ NEPASITEISINO

Pereitą savaitę daugiausia dėmesio buvo sukėlę pasirengimai deryboms tarp Amerikos ir Sovietų dėl atominių ginklų ir raketų apribojimo. Prezidento LBJ entuziazmą atšaldė Sovietų taktika. Jie iš vienos pusės pritarė deryboms. Iš kitos pusės Brežnevas skelbė kaltinimus Amerikai dėl jos "impe-

rializmo", "militarizmo" "agresijos". Atrodo, tokia taktika sovietai siekia derybų neatmesti, bet prieš derybas gauti pirmą laimėjimą — Amerikos kapituliaciją Vietname.

Čekoslovakai nesiduoda spaudžiami

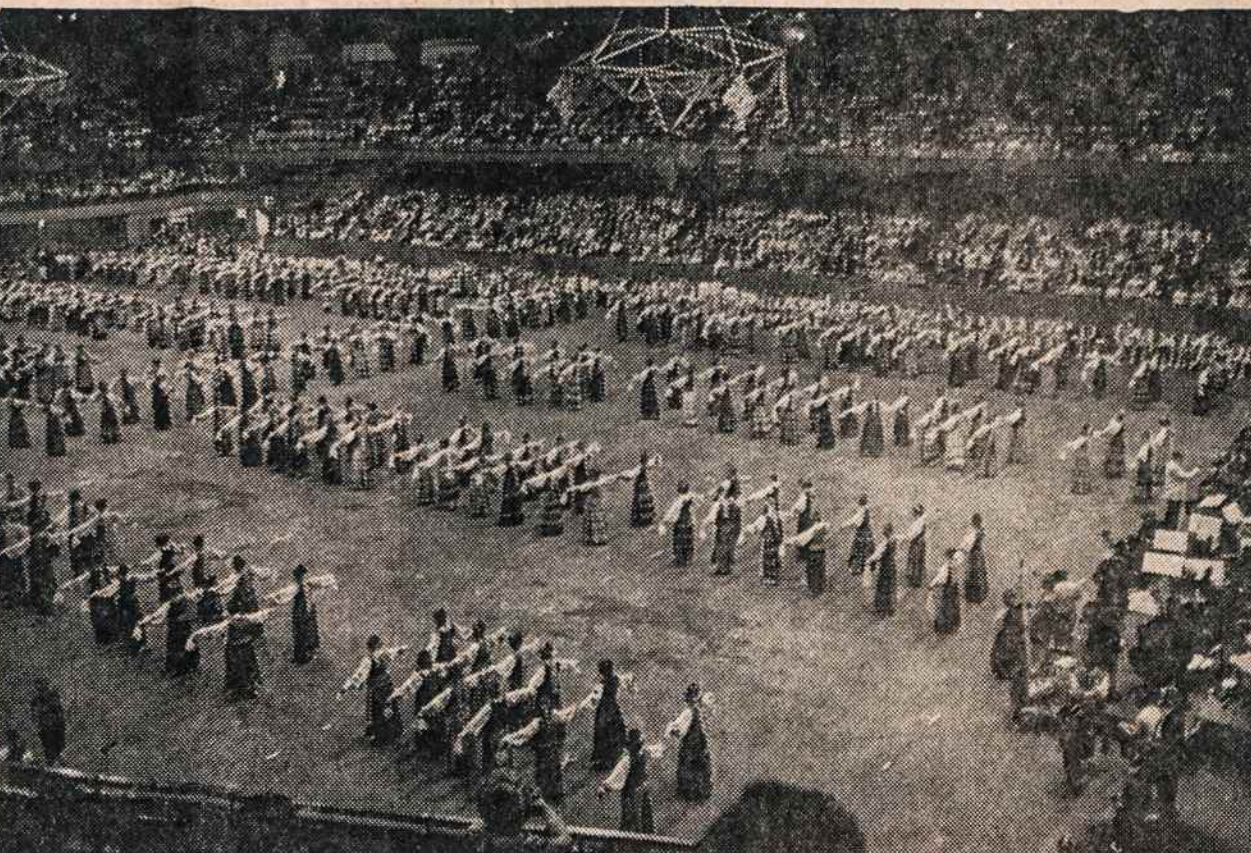
Sovietai mingais ir spaudos straipsniais kaltino Čekoslovakiją, kad ji išduodanti komunistus. Tuo spaudimu siekė sustiprinti Čekoslovakijos komunistus "konservatorius". Paskutinis spaudimas buvo Sovietų, rytų Vokietijos, Lenkijos, Vengrijos komunistų reikalavimas, kad bendroje konferencijoje Čekoslovakijos komunistai garantuotų, jog jie komunizmo neišduos savo demokrati-

nėmis laisvėmis. Čekoslovakijos partija liepos 9 atsisakė tokioje konferencijoje dalyvauti. Sutiko kalbėtis su kiekviena skyriumi.

N. Y. Times rodė susirūpinimą, kad Sovietų kariuomenės atsiuntimas į Čekoslovakiją esanti jėga, kuri gali priversti Dubceką valdomą partiją sustabdyti liberalizacijos eigą.

KUN. BRONIUS DAGILIS — ZUVO

Kun. Bronius Dagilis, gyvenęs Detroito, liepos 10 naktį žuvo auto katastrofoje prie Detroito.

Šokių grupės

Nuotrauka V. Noreikos

ALDONOS ERETAITĖS REČITALIS — iš poezijos nuo Donelaičio iki Brazdžionio

III tautinių šokių šventės išvakarėse, liepos mėn. 5 d., tos šventės rengimo komitetas suorganizavo retą Chicagoje programą — lietuvių poezijos vakarą. Tai buvo tarsi įžanga į savaitgalio šventę. Mums labiau įprasta klausytis muzikos, dažniausiai dainos — solo ar choro — kai kada kamerinio ansamblio. Penktadienio vakaras buvo ypatingas tuo, kad pagrindinę programos dalį sudarė lietuviškas žodis, išsakytas patyrusios ir talentingos aktorės Aldonos Eretaitės ir chigaiškių mėgstamo Leono Barausko. Ir nors Chicago yra pusiau paralyžuota autobusų streiko, Jaunimo Centro salė buvo pilna entuziastingų poezijos mėgėjų. Buvo matyti ir nemaža jaunimo. Programa neužtruko per ilgai, nenuvargino žiūrovų. Po įžanginių trumpų žodžių poezijai buvo skirta valanda laiko, o visą vakarą užbaigė Uragvajaus lietuvių tautinių šokių grupė Gintaras.

Dėmesio centre buvo Aldona Eretaitė, viešnia iš Europos, pirmą kartą pasirodanti šio krašto lietuvių tarpe. Kas pažino jos tėvus Lietuvoje prof. Juozą Eretą ir mokytoją Oną Jakaitę Eretienę, galėjo atpažinti joje jos tėvų bruožus. Sceną su šeiminkais ir svečiais, su gausiomis gėrybėmis ant stalų, su nekviestais išibrovėliais Slunkium ir Pelėda, su moterų tauškalais su slapta išgėrimu iškilo gyvi prieš klausytojų akis.

I tą patį pasaulį tiko ir Prano Vaičiūčio girtuoklėlis — vyras ažuolinis su degtinės buteliu. Taip pat įtikinančiai, su šiluma ir išjautimu buvo paskaitytas skundas benamio, kuriam "nušalo rankos" ir "pavargo kojos" iš B. Brazdžionio 1944 metais parašyto eilėraščio, kuriuo buvo užbaigtas rečitalis.

Aldonos Eretaitės programą sudarė senesniųjų autorių kūriniai. Jos pačios žodžiais tariant, nuo Donelaičio iki Brazdžionio. Iš to laikotarpio buvo pasirinkta Maironio "Pavasaris" ir "Juratė ir Kastytis", mūsų beveik jau užmirštas Adomas Jakštis buvo klausyto-

noje ji buvo tokia šilta, taip lietuviškai paprasta, o sykiu ir aukštos vakarietiškos kultūros. Pirmaisiais vaikystės metais augusi Lietuvoje, kaip savoj žemėje, arti kaimo gamtos ir paprasto natūralaus žmogaus, vėliau susidūrė su vakarais, mokėsi ir brendo Sveicarijoje ir teatrinio meno tradicijomis. Gal būt, tai ir paaiškina tokią plačią jos išjautimo ir žodinės interpretacijos skalę, kurią ji parodė savo rečitaly. Poezijos mėgėjas, eidamas tą vakarą į Jaunimo Centrą, galvojo apie aktorę, talentingą, žymią, vaidinusių aukšto lygio teatruose, meno kritikų vertinamą; interpretavusių pagrindines roles veikaluose tokių autorių, kaip A. Camus, B. Brecht, F. G. Lorca, Ibsenas, J. P. Sartre, autorių, vaizduojančių labiau rafinuotą šių dienų žmogų ir jo civilizuoto gyvenimo tragiką. Bet rečitalio programa turėjo prasidėti Donelaičio "Metais", 18 am. mūsų gyvenimo vargais ir džiaugsmais. Tat klausytojai su dėmesiu stebėjo, kai akto-rei sekėsi atskleisti primityvaus Donelaičio žmogaus pasaulį, žmogaus, papratusio bendrauti su vabalais, šeškais ir žiurkėmis. Tačiau menininkė surado tikrą toną, ir jau pirmosios Rudens Gėrybių eilutės skambėjo įtikinančiai. "Svotbos čėsnis" su šeiminkais ir svečiais, su gausiomis gėrybėmis ant stalų, su nekviestais išibrovėliais Slunkium ir Pelėda, su moterų tauškalais su slapta išgėrimu iškilo gyvi prieš klausytojų akis.

I tą patį pasaulį tiko ir Prano Vaičiūčio girtuoklėlis — vyras ažuolinis su degtinės buteliu. Taip pat įtikinančiai, su šiluma ir išjautimu buvo paskaitytas skundas benamio, kuriam "nušalo rankos" ir "pavargo kojos" iš B. Brazdžionio 1944 metais parašyto eilėraščio, kuriuo buvo užbaigtas rečitalis.

Ties laisvės kovų paminklu

Į Jaunimo Centro sodelį ties Laisvės kovų paminklu susirinko tautinių šokių šventės atstovai. Aukuro ugnį uždegė šventei rengti komiteto pirm. dr. L. Kriaučiūnas ir Ona Ivaškienė, tautinių šokių mokytoja iš Bostono. Jaunimas padėjo vainiką prie paminklo.

Literatūros vakaras vyko Jaunimo Centro salėje, — apie jį yra šiame puslapy atskirai pranešimas.

Didysis banketas.

Liepos 6, šeštadienį, jau buvo suvažiuavusios visos tautinių šokių grupės ir Amphitheatre vyko geralinė repeticija.

Vakare Arlington Park Race Tracke buvo tautinių šokių šventės banketas, į kurį atsilankė apie 2,500 žmonių. Tokios minios niekas nelaukė, tai banketas buvo labai perkrautas.

Banketui vadovavo Jonas Jasaitis, JAV LB Tarybos narys, sveikinimo kalbas pasakė Lietuvos gen. konsulas dr. P. Daužvardis, Urugvajaus konsulas F. Stungevičius, PLB pirmininkas J. Bachunas. Pagerbti šokių vadovai, įteiktos jiems dovanos.

Iškilmingos pamaldos

Sekmadienį, liepos 7, pamaldos vyko dviejose bažnyčiose. Šv. Kryžiuje mišias aukėjo kun. E. Abromaitis, pamokslą pasakė Tėv. Gediminas Kijauskas, giedojo Dainavos ansamblis, diriguojant P. Armonui. Marquette Parko lietuvių bažnyčioje 10:30 mišias aukėjo vysk. V. Brizgys, pamokslą pasakė kun. St. Yla, giedojo parapijos choras, diriguojamas Vlodo Baltušaičio.

Evangelikam pamaldos buvo Tėviškės liuteronų parapijos šventovėje, — pamaldos ir pamokslas senj. kun. Anso Trakio.

Visose pamaldose buvo nepaprastai daug žmonių.

Išpirkti visi bilietai

Po pamaldų žmonės pradėjo keliauti į International Amphitheatrą, kur 3 val. prasidėjo tautinių šokių šventė. Žmonių ši kartą buvo bene daugiausia, — išpirko visus bilietus, ir net pritrūko. Likusieji (apie 150) įleisti be bilietų. Chicago televizija ir spauda pranešė, kad žmonių dalyvavo 12,000.

Ei, jaunieji

Iškilmingu maršu, kurį grojo simfoninis orkestras, pradėta trečioji tautinių šokių šventė. Maršą — Ei, jaunieji, — parašė Bronius Budriūnas.

Tūkstantinė jaunimo minia suzygiavo į estradą, sustojo į savo vietas. Sokėjų grupės pristatė šventės meno vadovė Jadvyga Matulaitienė.

Kalba Illinois gubernatoriui

Sugiedojus JAV himną, šventė atidarė dr. Leonas Kriaučiūnas, šventei rengti komiteto pirmininkas.

TARP ARABŲ IR IZRAELIO

Egipto Nasseris liepos 6 baigė pasitarimus Maskvoje ir išvyko turtis į Jugoslaviją. Neatrodė, kad jis būtų laimėjęs Maskvos pritarimą agresijai prieš Izraelį. Egiptas tuojau paskelbė kompromisus — ešą Egiptas sutiktų leisti Izraeliui naudotis Sueso kanalu, jei Izraelis pasitrauks iš Sinajaus dykumos. Izraelis betgi teberekalauja tiesioginių derybų, kuriose būtų svarstomas visas taikos reikalų kompleksas.

— Prancūzijos prezidentas de Gaulle liepos 10 priėmė ministro P. Pompidou pasiūlymą. Jo vietoj paskyrė Maurice Couve de Murville, buvusį užsienių reikalų ministrą, paskutiniu metu — finansų. Manoma, kad Pompidou numatomas į de Gaulle vietą.

— New Yorke prasidėjo manija sprogdinti turistinius biurus ir atstovybes. Nuo liepos 4 iki 10 paliestos Australijos, Kanados, Japonijos, Meksikos, Kubos įstaigos. Spėjama, kad tai kovojančių prieš Kubos režimą, su kuriuo anos valstybės palaiko prekybą.

— P. Vietnamo prezidentas Thieu paprašė prezidentą LBJ susitikti Honolulu. Numatoma liepos 20.

— Lenkijos centro komitete liepos 9 Gomulkos konkurentas vidaus reikalų ministeris gen. Moczar išrinktas partijos sekretorium. Laikoma tai jam laimėjimu. Jam priskiriama akcija prieš žydus.

Žmonės, kuriuos išaugino nepriklausoma Lietuva

Prof. dr. Zenonas Ivinskis, žemaitis iš Kaušėnų kaimo, Plungės vl., gegužės 25 sulaukė 60 metų. Jo dvasinis ir mokslinis veidas susiklostė nepriklausomoje Lietuvoje ir pasipildė studijom Vokietijoje. Jis pradėjo sėkmingai reikštis kaip istorikas Lietuvos universitetuose, buvo Kauno universiteto filosofijos fakulteto dekanas; kaip visuomenės veikėjas reikšėsi Židiny, N. Romuvoj, XX amžiuje. Atsidūręs Vakarose leidosi į Romos mažai kitų dar tirtus archyvus atkasinėti Lietuvos praeities iš tiesioginių šaltinių, nelyginant Vydu — "Probočių šešėlių" veikėjas. Paskutiniu metu jis vienas iš tų nedaugelio, kurie Vokietijoje įėjo į universitetus kaip dėstytojai. Dr. Ivinskis profesoriauja Bonnos universitete.

Mūsų bendradarbis kun. Br. Liubinas turėjo su juo pokalbį istoriniais ir visuomeniniais klausimais. Red.

★

KL. Gerbiamas profesoriau, žvelgiant į jūsų gyvenimo kelią, aiškiai matyti, kad pagrindinis dėmesys buvo ir yra skiriamas mokslui. Ir tai iš pačios jaunystės. Su 17 metų jūs baigiate gimnaziją, o su 24-riais jau daktaras ir universiteto dėstytojas. Mokslo srityje Jūsų veikla trišakė: tyrinėjimas, rašymas, mokymas. Gal malonėtumėte trumpai apibūdinti savo pirminius tikslus moksle ir pasisakyti, kuri iš tų trijų sėkmių jums meliausia ir kurioje jaučiatės labiausiai priartėjęs prie savo užsibrėžtų tikslų?

ATS. Ketvirtas dešimtmetis tęsiasi, kai aš tebesiblašku tarp visų trijų veiklos sričių. Tyrinėjimas man buvo nuo pat pradžių ir tebėra dabar visada prie širdies. Jau nuo pirmo semestro Kaune pas savo kritišką mokytoją Antaną Alekną turėjau progos susipažinti su kryžiuočių ordino kronikomis, daug išpūdingų paveikslų bei faktų iš daug generacijų trukusių lietuvių kovų prie Nemuno. Eiti vis į pačius Lietuvos istorijos šaltinius, į kronikas, dienoraščius, atsiminimus, laiškus ir dokumentų rinkinius tebelaikau svarbiausiu uždaviniu mūsų praeities tyrinėjimui. Su tokiu nusiteikimu vykau 1949 m. rudenį ir Romon, į Vatikaną ir Jėzuitų archyvus, atsisakęs nuo JAV vizos ir pasiūlytu ten poroje kolegijų būti dėstytoju.

Kai dėl rašymo, tai daugelio straipsnių ir studijų periodikoje (Židiny, Naujoji Romuva, Athenaeum, Karo Archyvas, Soter ir kt.), gal būt, iš viso nebūčiau parašęs, jeigu įvairios progos ir pažadai bei išpareigojimai nebūtų privertę, terminų

Prof. Z. Ivinskis apie savo kelią į Lietuvos istorijos mokslus

nustatę. Juk tuo pačiu laiku reikėjo pasirašyti ir visas pasikaitas universitetui.

Į panašias būtino, nuolatinio ir terminuoto rašymo aplinkybes keliolik metų buvau įstytas ir tremtyje, kai kiekvienam Lietuvių Enciklopedijos tomui reikėdavo laiku pagaminti daug didelių ir mažų straipsnių — straipsnelių iš Lietuvos istorijos. Šia proga norėčiau dar sykį Enciklopedijos leidėjui ir visiems redaktoriams pasakyti dėkui, kad jie tiek daug krikščioniškos kantrybės su mano straipsnių "terminais" yra padarę...

Pats gyvenimas, žinoma, parūpindavo ir gerų mokymo progų. Dar studentaudamas Kaune, buvau dvejus metus (1927-29) Simano Daukanto mokytojų seminarijos istorijos mokytoju. Ir tremtyje Vokietijoje, kol išvykau Romon, buvau Nuertingene ir Schwaebisch Gmuende lietuvių gimnazijos vyresniųjų klasių istorijos mokytoju. Svarbiausias "mokymas, žinoma, buvo ir yra universitete. Kai prieš penkerius metus vėl pradėjau "dozieren", skaičiuoti panašius Lietuvos ir jos kaimynų istorijos kursus, kaip prieš du dešimtmečius Lietuvoje, žinoma, pasijutau lyg ir vėl savame elemente, nors auditorijoje ir buvo jau ne savos žemės veidai... Per daug laiko buvo prabėgę nuo mano darbo Kaune. Nebebuvo galima "atšildyti" senų barščiu... Per tuos porą dešimtmečių daug naujų šaltinių išleista, daug svarbių tyrinėjimų paskelbta (žr. L.K. M. Akademijos Suvažiavimo Darbai V, 1964, 523-600). Mano ikišioliniame darbe, ypač kiek jis liečia tyrinėjimą ir rašymą, yra pasilikę tiek daug spragų ir neįvykdytų, ar neu-

baigtų dalykų, jog Apvaizdos prašau, kad ji mano gyvenimo "pavakare" ilgiau pratęstų. Tada galėčiau gal tiksliau kalbėti, kad prie kurių savo užsibrėžtų tikslų esu labiau priartėjęs.

KL. Istorija ir Ivinskis — tai dvi sąvokos, kurios šiandien lietuviui yra sunkiai nuo viena kitos atskiriamos. Gal galėtumėte pasakyti, kokie motyvai

jus pasuko į istoriko kelią? Ar tai tikrai jūsiškis?

ATS. Statote man gana sunkų klausimą. Ir po 43 metų, t. y. nuo to laiko, kai ėmiau Lietuvos universitete klausyti istorijos paskaitų, nežinau tiksliai, ar tai buvo ir yra mano tikrasis pašaukimas, nors istorija, kalbos, literatūra ir visa kita, kas suprantama "humaniora" vardu, buvo man labiau prie-

Prof. Zenonas Ivinskis

Ar kandidatai į Baltuosius Rūmus kalbės PLB seime?

Aidų paskutiniame nr. (1969 Nr. 6) J. Pakalnis atsiliepė dėl šaukiamo š.m. rugpiučio 29-rugsėjo 2 PLB seimo New Yorke. Čia buvo ir pirmasis seimas lygiai prieš dešimt metų. Pasirinkti seimo vietai pritariamas, žurnalas kreipia dėmesį kiek seimas bus panaudotas Lietuvos laisvės kovai.

"New Yorkas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimui vieta gera. Čia pat Jungtinės Tautos, netoli ir Washingtonas. Bet ar suplanuota istorinės atsakomybės rimtini pasaulio lietuvių vardu kovos už Lietuvos laisvę metuose pasibelsti ne tik ir Jungtinių Tautų vartus, bet ir į laisvojo pasaulio sąžinę? Defetistiški pragmatistai laisvės

SPAUDA

ruomenės seimo kalbėtojų tribūnoje. Jei to nebus padaryta ir neišnaudota rinkiminių metų auksinė proga, krisime žemiau už defetistiškus pragmatistus — tapsime paprastai žiopliai".

Prabėgoms apeidamas paskaitines, pramogines, reprezentacines seimo dalis, žurnalas kreipia dėmesį į pačią bendruomenės organizaciją ir turinį.

Esą "remiantis liūdna praeities patirtimi, vėl tenka baimintis, ar paliks pakankamai laiko organizaciniams PLB klausimams gvildinti. Šiaip ar taip, bet Lietuvių Bendruomenėi reikia naujų kelių, naujos dvasios, naujos dinamikos. Vis akcentuojame bendruomenės visuotinumą, o praktiškoje veikloje vis labiau spraudžiamės į siaurėjančias organizacines formas, į rutiną, ir, kas dar blogiau, lokalizuojamės. To neišvengė ir dabartinė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba".

"Seimo atstovų pareiga į N. Y. atvykti su išmąstytais bei išstudijuotomis idėjomis, seimo organizatorių pareiga — skirti pakankamai laiko ir sudaryti kitas sąlygas toms idėjomis pilnai apsvarstyti ir padaryti atsakingus sprendimus. Sprendimai daromi sekantiems penkeriems metams".

Kokių kelių reikia, kokios naujos dvasios, kokios naujos dinamikos — to nepasakytą. O tai turėtų praktinės reikšmės seimo organizatoriams, kurie galėtų iš anksto apgalvoti ir pateikti seimui.

AR BENDRUOMENĖ ATSIDURS VLIKE

Pasaulio Lietuvių balandžio gegužės nr. informavo apie

širdies už fiziką, matematiką. Bet ir šituos dalykus baigiau tokiu pat pažymiu.

Mano motina, kuri daug energijos ir rūpesčio yra padėjusi savo gausų vaikų būrį išleisti į mokytus vyrus, daug labiau mano studijų pradžioje laukė iš manęs, kad būčiau gydytojas, ar kokis inžinierius. Atsimenu, ji man ne kartą blaiviai dėsciusi: "Ką tu ten, sūnau, užsiimsi ta sena istorija! Kam tau beturi rūpėti, kas jau yra įvykę! Ten juk jau nieko nebepridėsi ir nebepakeisi! Kokia nauda iš to tavo mokslo?"

Nors, atrodo, nebuvau, kaip nors specialiau istorijai "pateptas", o vistiek man vyresnėse klasėse rūpėdavo kartais sužinoti plačiau, kaip ten "iš tikrųjų yra buvę"? Atsimenu, kai 8 klasėje prieš brandos egzaminus kartojome Lietuvos istoriją plačiau, rimtai diskutavau klausimą, kiek galima pasitiktik žiniomis Alekno vadovėly minimo Petro Dusburgiečio ir Livonijos Henriko. Aš tada abejojojau, ar įdėvių taip svarbios žinios XIII-jo amžiaus Lietuvos istorijai yra autentiškos. Mano pirmoji paskaita gimnazijoje (jauniesiems ateitininkams) buvo taip pat iš Lietuvos istorijos. Atsimenu, ji lietuviams lenkų nuopelnus Lietuvai krikštijant. Įrodinėjau, jog tikrieji Lietuvos krikštijotai tada tebuvo jos valdovai.

Kokie motyvai mane pasuko istorijon? Tegalvoju pradžioje būti gimnazijos mokytoju. Norėjau rašyti iš savo krašto praeities. Šituo atžvilgiu daug vertingų sugestijų esu gavęs iš savo dėdės Jono Bražinskio (žr. Liet. Encikl.). Jis buvo buvęs liaudies mokyklos mokytoju. Savo laiku jis buvo platines draudžiamąją literatūrą, kurios dar rasdavau daug jo tikrai didelėje bibliotekoje. Grįžęs pas savo motiną ūkininkauti, kai 4 seserys (jų tarpe ir mano motina) ištekdėjo į kitus ūkius, jis pasižymėjo nuostabia gamtos ir savos žemės meile. Vasaros atostogų savaitės pas jį man būdavo įdomi ir brangi šventė.

(Bus daugiau)

PLB seimui rūpimą kitą klausimą — apie Vliko ir Bendruomenės santykius.

Esą 'PLB V-ba yra gavusi siūlymų PLB-nė įvesti Vliką sudedamąją juo dalimi'. Esą Vokietijos lietuvių bendruomenės taryba atsiuntusi raginimą, "kad Pasaulio Liet. Bendruomenė siųstų į Vliką žymų skaičių savo atstovų, kuriais nuolat galėtų atsinaujinti vyriausias Lietuvos laisvei atstauti organas. Taryba įpareigoja visus savo atstovus, kurie bus išrinkti į Pasaulio Lietuvių B-nės seimą New Yorke, vadovauti šia rezoliucija seimo darbuose ir pasitarimuose".

Tas siūlymas, kaip informuoja Pasaulio Lietuvis, buvo svarstomas 1968 kovo 16-17 Chicago bendruomenės vadovybių pasitarime, ir "sutarta PLB ir Vliko santykių klausimą PLB seime kelti ir pavesta PLB valdybai ieškoti kėlimo formos".

(nukelta į 4 psl.)

Gydymas ar lupikavimas?

New Yorko ligonių personalui padidintas atlyginimas iki 30,7 proc. Tuo teisindamasi, ligonių administracija numato pakelti ir mokesčių ligoninės kambariui iš 70-80 dolerių iki 100.

— Ralph Schoenman, lordo Russell fondo direktorius ir teismo prezidentui LBJ organizatorius, birželio 28 buvo išvartytas iš Anglijos. Išvartytas — kur? Atgal į Ameriką.

GREEN CORNER RESTAURANT — Frances C. Saldukas savininkas. Jauki vieta maloniai praleisti laiką. Į čia vietas lietuvių sveina paskalbėti, pasivašinti. Pravažiuojantieji ar atvykusieji į Waterbury, sustoję čia sutiks saviškį. Įvairiausi vietiniai ir importuoti gėrimai. 34 Green Street, Waterbury, Conn., Telef. (203) 754-9995.

PARDUODAMA VAISTŲ LABORATORIJA ir ofisas. Plačiai žinomi vaistai bei mostis nuo reumatizmo. Labai pelninga įmonė. Rašyti: P. Deken, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104.

GREITOJI PAGALBA. Nenusimink, gausi pagalba. Ilgai laukti vaistai nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau gaunami. Tai Deksnio mostis, dabar vadinama "Ree-Leef Rub". Dėžutės: 4 uncijų 3 dol., 8 uncijų 5 dol. Persiuntimui pridėdama 50c. Kreiptis: Royal Products, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104, arba į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

J. B. SHALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. Virginia 7-4499.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

THEODORE WOLININ, INC. — E. Joseph Zebrowski, laidotuvių direktorius. Moderni kopyčia. 123 E. 7th Street, New York, N.Y. GR 5-1437.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

FRANK J. VOGEL laidotuvių direktorius — McCue Funeral Home. Kopyčios galimos, kur tik reikalingos. 395 Autumn Ave., Brooklyn, N.Y. 11208; tel. 277-5604.

SIMONSON Funeral Home — Kilnus patarnavimas nuo 1887 metų. Kuo galėdami patarnaujame minėjimuose. Skambinti 847-0300, Wm. H. Simonson, direktorius. Laidotuvių įstaigos: 119-04 Hillside Avenue Richmond Hill, N.Y.; 97-01 101st Avenue Ozone Park, N.Y.

KARLONAS FUNERAL HOME — 280 CHESTNUT STREET, NEW BRITAIN, CONN. Tel. BA 9-1181.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. Market 2-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

N. F. WALKER, Inc. Laidotuvių direktoriai. Daug vietos automobiliams statyti. 87-34 80th Street Woodhaven, N.Y. 11421, (2112) MI 2-4343 ir 2039 Merrick Ave. Merrick, N.Y. 11566 (516) FR 8-0303.

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais krepkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčiai (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

ANDRIUS ARMONAS, stalybininkas — Long Islande stato įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. 'Primam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

LITAS INVESTING CO., INC. — Paskolos geromis sąlygomis. Aukštos palūkanos už indėlius. 86-01 114th Street Richmond Hill, N.Y. 11418, (212) 441-6799; 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629, (312) 476-2242

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

JUOZO MISIONO GERIMŲ KRAUTUVĖ — Galima gauti įvairiausių rūšių amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno. 103-55 Lefferts Blvd. Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. VI 3-3544.

REPUBLIC GERIMŲ KRAUTUVĖ 322 Union Ave. Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-2089. Juozas Bruzinskas, vedėjas. Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems—importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

RICHMOND HILL DORAN'S FLORIST, Inc. 126-15 Liberty Avenue Richmond Hill, N.Y. 11419, Tel. 641-9441 - MI 1-7702. Krautuė atidara kasdien nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.; sekmadieniais nuo 9 iki 5 val. p.p. Gėlės pasiūdomos į visus miestus. Paruošiama vestuvėms, laidotuviams ir kitom progom buketai ir pristatoma į nurodytą vietą arba namus. Savininkai — John Doran ir Alice Zupko, kuri kalba lietuviškai ir maloniai patarnauja.

RIMOS IR JUOZO BRUZŲ-BRUZINSKŲ SIUNTINIŲ ĮSTAIGA atlieka visus patarnavimus siunčiant dovanų siuntinius į Lietuvą. Užsakomi Hohner akordeonai, daniški maisto siuntiniai, SSSR gamybos automobiliai bei kitos prekės. Priimami telefoniniai užsakymai ir sudaromi siuntiniai gauti paštu. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. 11211; Tel. EV 4-4952.

C. A. VOKET — LIETUVIŠKAS ADVOKATAS — 41-40 74th Street Jackson Heights, N.Y. NE 9-6620.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į LIETUVĄ — Mes siūlome nepalyginamą patarnavimą. Firma Union Tours egzistuoja nuo 1931 m. Per tuos praėjusius 36 metus nei vienas siuntinys nebuvo grąžintas ir nei vienas neužvo. Mūsų ilgų metų patyrimas leidžia mums ir mūsų kvalifikuotam stabui išpildyti visus pareigas, susietas su siuntinių priėmimu, supakavimu, ir tų siuntinių išsiuntimu. Išmėginkite mūsų patarnavimą ir būsite patenkinti. Mes turime didelį pasirinkimą įvairių siuntinių daiktų — geriausių siuntimų ir tik pigiausiomis kainomis; pas mus gausite visko, ką tik jūs norėsite siųsti draugams ir giminiams. Reikalaukite mūsų nemokamą katalogą — UNION TOURS 1 East 36th St. New York, N.Y. 10016. Aplankykite mūsų skyrius: Chicago, Ill. 2219 W. Chicago Ave. 60622; Los Angeles, Calif. — 344 North La Brea Ave. 90036.

Jaunimo Centre Chicagoje liepos 5, pradėdant trečiąją tautinių šokių šventę, uždegama ugnis prie paminklo. Uždega Ona Ivaskienė, tautinių šokių mokytoja, ir dr. Leonas Kriaučiūnas, šventei rengti komiteto Nuotr. Z. Degučio

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
 THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS
 Eina nuo 1915 metų.
 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS
 Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
 Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
 when published weekly.
 Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.
 Straipsnius ir korespondencijas redakcija taso savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai
 saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai
 išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Seimas, seimas, seimas

Laisvės metų trečias veiks-
 mas įsibėgėjo, rodydamas iš-
 eivijos organizacines ir kūry-
 bines pajėgas. Tai puikiai atli-
 ko Chicagoje praėjusi tautinių
 šokių šventė. Kiek ji užgriebė
 lietuviškas eiles; kiek į jas
 įliejo naujo kraujo; kiek patraukė
 dėmesį iškilniųjų amerikiečių
 — apie tai informuojama
 kitoje šio laikraščio vietoje.

Ateina to paties veiksmo nau-
 ja dalis — III Pasaulio Lietu-
 vių Bendruomenės seimas. Į jį
 dabar labiausiai sutelktas būsi-
 mųjų dalyvių dėmesys, o ren-
 gėjų pastangos.

Seimo uždaviniai keleriopi:
 organizacinis — išrinkti naują
 centro valdybą ir sustiprinti at-
 skirų kraštų ryšius su ja; so-
 cialinis — susitikti, pasimatyti
 ir stiprėti asmeniniais ryšiais;
 manifestacinis — rodyti lietu-
 vių kultūrinę jėgą, rodyti ryšį
 su paversta Lietuva, rodyti pa-
 siryzimą viešąją opinią lenkti
 Lietuvos laisvę naudai.

Norime manyti, kad praneši-
 mai apie laisvės kovą, okupuotą
 Lietuvą bei iševius, švietimo
 rūpesčius bus ne tik informacija
 apie esamą padėtį. Iš padėties
 analizės logiškai plauks darbo
 perspektyvos artimai ateičiai —
 penkeriems metams. Jei tos
 perspektyvos bus pateiktos
 bus pateiktos ir vis seimo dalyvių
 pasisakymo objektu —
 seimas bus prasmingas.

Iš rengimo komiteto teko patirti, kad
 esą pakviesti JAV prezidentas,
 valstybės sekretorius, vietos
 gubernatorius ir vietos majo-
 ras. Esą laukiama, iki paaiškės
 konvencijų išrinktieji kandida-
 tai į prezidentus.

Tarp pramoginių priemonių
 atkreipti gatvės žmogaus dėme-
 siui jaunimas organizuoja vadi-
 namą motorkadą. Prieš pusant-
 rų metų New Yorke jaunimo
 suvažiavimas karštai svarstė
 apie motorkadą nuo Bostono
 iki Washingtono. Tai sunkiai or-

ganizuojamas užsimojimas.
 Atrodo, dabar bus apsiribota jo
 dalele — motorkada per New
 Yorką. Tai nauja priemonė, ir
 stebėsim, kiek jaunimas pasi-
 reikš joje organizaciniais sugė-
 bėjimais.

Pavergtų Tautų Savaitė oficialiai
 dar nepaskelbta. Bet ji bus
 New Yorkas ją švęs liepos
 14 įprastiniu būdu. Dėmesys
 labiau krypta į Clevelandą,
 kur dalyvaus visų pavergtų tau-
 tų atstovai dideliu mastu, siek-
 dami patraukti visuomenės dė-
 mesį laisvei tu, kuriem ji yra a-
 timta. Lietuviai bus tos mani-
 festacijos tik dalis, bet norim
 tikėti, kad jie patrauks dėme-
 si kaip Vasario 16 proga Phi-
 ladelphia, kaip Waterbury.

Džiaugiantis žygiais atvirom
 akim tenka stebėti ir tas vie-
 tas, kur tebeina kova ar kur
 ją tenka ir pralaimėti. Tokios
 vietos yra kai kurios lietuvių
 parapijos. Eilėje jų sekam lietu-
 vių pasipriešinimą tendenci-
 jai nusavinti, "nacionalizuoti"
 kapines, bažnyčias, mokyklas.
 Su pasitenkinimu žymėjom pra-
 matomą pagerėjimą Chicagoje
 (dėl kapinių), Pittsburghe (dėl
 mokyklos). Pagerbiam Eastono
 lietuvių pastangas turėti lietu-
 vių kunigą, nors jų pranešimas
 ir desperatiškas.

Kovoje prieš "nacionalizaci-
 jos" tendencijas geru ženklu
 laikome, kad New Yorke arki-
 vyskupas Cooke Harleme pa-
 skyrė juodąjį kleboną. Supras-
 ta, kad negram geriau gali a-
 paštalauti negras, lenkam len-
 kas, lietuviams lietuvis.

Tačiau čia tenka atversti ir
 kitą pinigų pusę — yra pa-
 rapijų, kurios gresia virsti ne-
 lietuviškom. Nelietuviškom dėl
 paprastos priežasties — kad jo-
 se lietuviai nesilanko. Gamta
 nepakenčia tuštumos — kur
 vien pasitraukia, ateina kiti;
 kur vieni miršta, jų namus ir
 bažnyčias paveldi gyvieji.

Stalino aukos iškilmingai meldėsi už savo kankintojus

Čekoslovakija naujam laisvės vėjui papūtus (2)

Nuvertus staliniką Novot-
 ny ir į valdžios baltą įsėdus Če-
 koslovakijos kompartijos sekre-
 toriui Dubčekui, vienas asmuo
 aplankęs Čekoslovakiją rašo:

"Ne be susijaudinimo perva-
 žiavome vokiečių-čekų sieną
 ties Rozvadovo, pakeliui į Pil-
 seną. Muitininkai buvo gana
 mandagūs. Įvažiavus į Čekos-
 llovakiją tuojau pastebėjome vi-
 sur didelį apleidimą. Pakelėje
 nameliai apieisti, pilki, rodos,
 laukia, kad kas juos bent pa-
 baltintų. Kolchozų žemės ūkiu
 mašinų parkai atrodė lyg senas
 geležies laužas. Daugelis bažny-
 čių ir koplyčių apieistos, begriū-
 ną. Gaila į jas žiūrėti. Jos
 yra tipiskas viso krašto vaiz-
 das: skurdas, beviltiškumas. Ir
 taip nuo Rozvadovo iki Pilse-
 no, nuo Pilseno iki Prahos,
 nuo Prahos iki Bratislavos.

Tą pat vakarą atvažiavome
 į Prahą, kur mūsų laukė vien-
 nas kunigas-darbininkas. Tokių
 kunigų-darbininkų Čekoslovakio-
 joje yra apie 1,500, kuriems
 komunistinė valdžia neduoda
 leidimo eiti kunigiškas parei-
 gas.

Turėdami patvrimo iš lanky-
 mosi kituose komunistiniuose

kraštuose, palikome savo auto-
 mobilį už kelių blokų ir pėsti
 susiradome to kunigo gyvena-
 mą vietą. Duris atidarė apie 50
 metų nuo sunkaus darbo palin-
 kęs vyras, kuriame niekas ne-
 atpažintų kunigo, ir mandagiai
 paprašė užėiti į vidų. Jo kam-
 barys 2-3 m. dydžio. Viena-
 kampe sena jo teta krapštosi
 apie mažą anglimis kūrenamą
 pečiuką. Gretimame kambary-
 je girdėti balsai. "Ten yra kai
 kurie mano svečiai, bet jie ga-
 li palaukti," — paaiškino kuni-
 gas.

Kambarys, kur laukia kuni-
 go "svečiai", yra kiek didesnis
 — 3-3 m. Pasieniais dvi lo-
 vos, kampe mažą spintelę, se-
 nas stalas ir trys kėdės —
 tai visas kambario apstatymas.
 Čia yra to kunigo gyvenamasis
 butas, jo klebonija ir bažnyčia.
 Čia jis priima "svečius" — žmo-
 nes, kurie ieško jo patarnavi-
 mo. Prieš keletą savaičių tai bu-
 vo negalima, nes kunigo susiti-
 kimas su žmonėmis būtų buvę
 įvertinta griežtai kaip draudžia-
 ma religinė propaganda.....

Jis mums trumpai papasako-

jo savo istoriją, kuri yra pana-
 ši į šimtų kitų kunigų. Kai
 1948 komunistai pagrobė val-
 džią ir tuojau pradėjo perse-
 kioti Bažnyčią, šis žmogus buvo
 klebonas ir skautų vieneto ka-
 pelionas. Kai jau visos jauni-
 mo organizacijos buvo uždary-
 tos ir uždraustos, jis vis dar
 palaikė ryšius su jaunuoliais.
 Tai buvo jo nelaimė: 1952 m.
 jis buvo apkaltintas šnipinėju-
 mi ir valstybės išdavimu. Fina-
 las: 12 metų sunkių darbų
 kalėjimo.

Vergo darbą jam teko dirbti
 net dvylikoje skirtingų darbo
 stovyklų. Sveikata visai palū-
 žo, liko beveik aklas. Pasinaudo-
 damas 1960 amnestija, išėjo į
 laisvę ir prisiglaudė pas savo
 senutę tetą, kur mes jį šian-
 dien radome. Iš karto dirbo
 prie statybų, o vėliau tapo san-
 dėlio prižiūrėtoju. Dabar jam
 52 metai amžiaus ir dar galėtų
 būti pajėgus kunigo parei-
 gose. Bet tas jam formaliai už-
 drausta, net negalima laikyti
 mišių privačiai namie. Grįžęs
 iš darbo jis rūpestingai užsi-
 dansto lenkus ir aukoia di-

džiąją Kristaus ir savęs paties
 auką vien tik tetos akivaizdo-
 je. Mažas suklypęs stalis — jo
 altorius, paausota dėžutė —
 jo taurė, gabalėlis paprastos
 duonos — jo ostija. Taip Kris-
 tus atsiranda tarp vargšų, daž-
 nai atstumtas ir nevertintas sa-
 vųjų. Tokios mišios nežino li-
 turginių naujovių nei liturgistų
 aiškinimų. Tokia yra kasdieny-
 bė tu, kurie gyvena už įstaty-
 mų ribų. Nors Prahoje jaučia-
 mas pavasario vėjelis, tačiau
 miesto pakraščiuose, kur gy-
 kur gyvena kunigai darbinin-
 kai, dar vis šalta žiema. Laukia-
 ma, kada jie galės išeiti į pilną
 dienos šviesą, kada bus rehabi-
 lituoti, kada bus atitaisyta jiems
 padarytoji skriauda.

Kaip minėta, 1950 m. ba-
 landžio mėn. visi Čekoslovakio-
 s vienuolynai buvo uždaryti,
 vienuoliai išvaikyti. Mes aplan-
 kėme Tėvą Feliksą, vieną iš
 penkių dar pasilikusių vienuo-
 lyne, kuris paverstas pamišėliu
 prieglauda. Puiki vienuolyno
 baroko bažnyčia paversta kon-
 certy sale, kurioje dar ir 1968
 m. pavasarį kas savaitė būriai
 turistų, atvykusių iš kapitalis-
 tinių kraštų, galėjo pasiklausy-
 ti geros muzikos. Senas vienuo-
 lis mus sutiko su pažama, su
 rožiniu rankoje. Niekas neži-
 no, kad jis dvasininkas. Mums
 padėjo už "anksčiau gautas
 knygas, kurios buvo pirmasis
 su juo kontaktas. Jis vengė kal-
 bėti apie ateinančią pavasarį,
 nes netiki, kad komunistai pa-
 sikeistų. Daug patyręs ir išken-
 tėjęs, neturi vilties, kad komu-
 nistiniame krašte galėtų k
 nors pasikeisti į gerąją pusę.

Ne tik tai kunigai ir vienuo-
 liai gyvena nelegalioje padėty-
 je, bet ir vyskupai. Mes susi-
 tikome su vysk. Steponu Troch-
 ta (Litomerice vyskupas).
 Nors dar tik 63 m. amžiaus,
 bet dvyliką metų kančios ir ne-
 laisvės visiškai suardė jo ner-
 vos. Mums besikalbant, jis nuolat
 konvulsiskai trukčioja savo
 smakrą. Po kiekvieno sakinio
 turi atsikvėpti. Kartais netenka
 žodžio. Bet žinant jo istoriją,
 reikia stebėtis, kad tas žmogus
 dar gyvas.

Vokiečiai 1942 m. jį suėmė
 ir išgabeno į Dachau konc. sto-
 vyklą, drauge su kitais kuni-
 gais. Iš to laiko turime kai ku-
 rių bendrų pažįstamų. Jis tei-
 raujasi apie jų sveikatą ir siun-
 čia savo sveikinimus.

Kai rusai "išlaisvino" centro
 Europą, vysk. Trochta grįžo į
 savo vyskupiją. Bet jo laisvė
 buvo labai trumpa, nes komu-
 nistams pagrobus valdžią jis
 pažino daugelį kalėjimų ir kon-
 cent. stovyklų, kurių komunistai
 pristeigė visoje Čekoslovakio-
 kijoje. Slaptoji policija jį tardė
 per trejus metus kasdien po 8
 valandas. Tuose tardymuose jis

patyrė rafinučiausių ir bruta-
 liausių prievartos priemo-
 nių, kurių komunistai yra tikri
 specialistai. Pagaliau sprendi-
 mas: 25 metai kalėjimo, iš ku-
 rio išėjo tik 1966 m. Liko tik
 žmogaus šešėlis: džiova, širdies
 infarktas, suardyti nervai, šlu-
 buojanti atmintis. Dabar jis gy-
 vena Radvanovo senelių prie-
 glaudoje, išlaikomoje valdžios
 pinigais.

Ar bus vysk. Trochta kada
 nors rehabilituotas? Tokioje
 pat padėtyje (paleisti iš kalėji-
 mų, bet neleisti grįžti į savo
 vyskupijas) yra vyskupai Zela,
 Hopko, Otčenášek. Iš trijų nu-
 šalintų nuo vyskupijų valdy-
 mo (Hlouch, Skoupy, Beran),
 kaip spauda pranešė, šių me-
 tų birželio mėn. pradžioje, vys-
 kupas Hlouch galėjo grįžti į sa-
 vą Budejovice vyskupiją. Jį su
 džiaugsmu sutiko tūkstantinės
 minios tikinčiųjų. Sutikime da-
 lyvavę net ir valdžios atstovai.

Šis... (Prahos
 paminėjo įvykį) birželio 20 Pra-
 hos katedroje buvo pamaldos
 už žuvusius dėl savo įsitikinimi-
 ų stalinizmo laikais. Gedulin-
 gas mišias laikė Prahos Apašt.
 Administratorius vysk. Fr. Toma-
 šeik, asistuojamas dviejų vys-
 kupų — to pat režimo aukų:
 vysk. J. Hlouch, neseniai grįžu-
 sio iš ištremimo į savo vyskupij-
 ą, ir vysk. St. Trochta. Pastar-
 sis pasakė pamokslą, kuriame
 ragino tikinčiuosius pasekti
 Kristumi, kuris atleido savo
 kankintojams ir meldėsi už
 juos. Pamaldose dalyvavo apie
 3000 asmenų, atvykusių net iš
 toli. Jų tarpe nužudytųjų naš-
 lės, vaikai, giminės ir drau-
 gai, bet daugiausia tu, kurie
 patys nukentėjo nuo perse-
 kiotųjų ir išgyveno kalėjimų
 kančias. Tai pirmas kartas, ka-
 da viešai pasimelsta už nekalt-
 tas stalinizmo aukas, apie ką
 prieš kelis mėnesius nebuvo
 galima nė pagalvoti. (b.d.)

Rogės

Dar XIX amž. viduryje Lie-
 tuvoje kaimuose naudojamos
 rogės buvo visai be geležies, ne-
 apkaustytos, smarkiai į viršų
 išriestomis pavazonom.

Ienos buvo pritvirtinamos ar-
 ba prie priekinių stipinų iš
 karklo, lazdyno ar beržuko su-
 suktoomis vytimis, arba, iškalus
 ienų galuose skyles, užmauna-
 mos ant priekinių stipinų.

Kad ne taip greitai diltų pa-
 važos, prie jų mediniais kuo-
 liukais buvo prikalamas kietes-
 nio medžio — kadugio arba a-
 žuolo — palopai.

Liepos 8 Custer, Mich., prasidėjo V-j skautų tautinė stovykla. Gubernatorius George Romney išleido proklamaciją ir liepos 14 paskelbė lietuvių skautų dieną Michigane. Nuotraukoje — gubernatorius išteikia proklamaciją Algijui Zapareckui.

— Prašom, sveteli, — kvie-
 čia Čekienė už stalo.

Silius baisiai nederšus. Tro-
 boje — kaip pagautas paukštis.
 Nežino nei kaip kalbėti, nei
 kaip elgtis.

— Aš čia atėjau... Aną dien-
 ą susipažinau su Elzbietėle...

Čekis išsitraukė pypkę iš
 burnos ir tyliai susijuokė. Jis
 visada taip darė, kai reikalas
 jam tiko.

— Girdėjom, — pasakė jis
 Siliui. — Elzbietė — mano se-
 suo.

Silius, iš pradžios Čekio juo-
 ko sugėdintas, dabar pasisakė:

— Elzbietėlė žadėjo už ma-
 neš tekėti. Aš atėjau prašyti...
 aš atėjau susitarti.

— Tai ir gerai, Siliu, — sa-
 ko Čekis. — Jeigu žadėjo, tai
 ir tekės... Elzbietė, ką tu šian-
 dien pasakysi?

— Nieko daugiau nepasaky-
 siu. Jeigu brolis su broliene pri-
 taria, tai ir teku.

— Agnieška! — pašaukė Če-
 kis žmoną. — Atnešk šen ko
 ant stalo.

Čekienė valandėlę prapuolė
 ir tuojau sugrįžo su sūriu ir
 medum, padėjo duonos ir rūky-
 tos dešros. Čekis paėmė butelį
 degtinės. Pripylė svečiui, žmo-
 nai, Elzbietai ir sau.

— Prašom, sveteli.
 Čekis sumušė su svečiu stik-
 lėliais ir pats pirmutinis išgė-

rė iki dugno. Šilius nugėrė pu-
 sę ir pritroško.

— Tai man vyraus! — tarė
 Čekis ir susijuokė. — Nori pa-
 čios, o degtinės nemoki gerti.

— Aš nežinau... taip man
 neįprasta, — teisinosi svečias.

— Aš tuojau padarysiu arba-
 tos, — pasisiūlė Čekienė ir nu-
 siskubino prie virtuvės, o pa-
 kui ją ir Elzbietė.

Čekis ragino svečią valgyti,
 ir tas paėmė duonos ir dešros.
 Po valandėlės pagrįžusi prie sta-
 lo, Elzbietė pasiūlė sūrio ir me-
 daus.

— Aš nežinau, ar esu kada
 taip valgęs, — prisipažino Si-
 lius. — Atleiskite man...

Čekis išpūtė akis. Dideli jo
 antakiai dar didesni pasidarė.

— Tai nelemtas svečias! —
 tarė jis. — Imk, valgyk ir pa-
 matysi... Jau tu tik ne Lie-
 tuvoje augęs. Ir iš tavo kalbos
 matyti, kad tu iš kažin kokio
 pasviečio atsikraustęs... Elz-
 bietė, ar mes nepasiskubinom?

Silius dėl tų stacių Čekio žo-
 džių labai sumišo. O Elzbietė
 atsakė broliui:

— Nepasiskubinom, broli.
 Jau kas ištarta — ištarta. Kas
 jis nori tebūva — aš einu už
 jo... O tu, Petrai, nesirūpink.
 Mano brolis mėgsta pajuokau-
 ti... Prašau valgyti... Mudu
 sutiksiva. Aš jau matau, kad
 mudu sutiksiva.

A. GIEDRIUS

ŠILIUS

(3)

— Aš mėgstu ir pajuokauti,
 — pasisakė Elzbietė. — Bet a-
 teiti kviečiu.

— Ateisiu, — pasisakė Si-
 lius.

— Tai ir sudieu, kad sekma-
 dienį pasimatysim.

Ir ji nuėjo sau. Galą paėju-
 si, pradėjo niūniuoti dainelę.
 Dar kelis kartus stabtelėjo uo-
 gyne, lenkėsi, skynė ir dėjos į
 burną uogas iš visos saujos.
 Dar vieną kartą atsisuko, pasi-
 žiūrėjo į tebestovintį Šilių, vėl
 pradėjo niūniuoti ir parėjo na-
 mo, nė kartą daugiau neatsi-
 sukdamas.

Silius sekė ją akimis, kol tik
 įėjo ji pro vartus į kiemą. Už-
 keldama vartus, dar kartą pa-
 sižiūrėjo į Šiliaus pusę, paskui
 nuėjo ir prapuolė troboje.

Silius palipo į kalnelį ir at-
 sisėdo. Dabar jisai žiūrėjo į vi-
 są kaimą, bet daugiausia akis
 stabdė ant Čekio sodybos. O

ten niekas daugiau nesirodė.
 Čekio sodyba tą valandėlę at-
 rodė tyli ir kurčia, lyg kokias

paslaptis. Jis atsikėlė, pavaikš-
 čiojo po kalnelį, pasidairė į vi-
 sas puses, dar kartą pažvelgė į
 Čekio sodybą ir įėjo į savo ve-
 lenėlę.

Velėnėlėje pasižiūrėjo į vi-
 sas sienas, į visus kampus ir at-
 sigulė ant lovos. Iš tikro juk
 būtų gerai, kad ta moteris už
 jo eitų. Ne vienas būtų. Ir pa-
 kalbėti būtų su kuo. Pagyveno
 jau vienas. O juk kada nors ir
 jis kur nors augo, buvo tarp
 žmonių... Ar buvo? Nežinia.
 Jis tikrai buvo kalėjime. Jam
 rodosi, kad ten ir paseno. Bais-
 siai keista. O ve kiek žmonių
 laisvai gyvena kaimuose ir
 miestuose! Tiktai kelintas ka-
 lėjime... Kiti ir jauni išeina
 iš kalėjimo. Jis — paseno...
 Bet Elzbietė nesibaido jo se-
 natvės. Ji dar palygino... Jei-
 gu ji iš tikro rimtai kalbėjo,
 tai jis jos nepraleis...

★

Besamprotaujant, besva-
 jojant atėjo jam ir sekmadienis.
 Pavakaručiais nueina, pa-
 sisako.

Urugvajaus lietuvių tautinių šokių grupė "Gintaras" Jaunimo Centro sodelyje Chicagoje. Nuotr. Z. Degučio

Ar atgaus savo teises?

Easton lietuvių kova dėl savo bažnyčios ir kunigo lietuvių

Easton, Pa., šv. Mykolo lietuvių parapija tik 1965 atšventė savo 50 metų sukaktį. Pradžioje lietuviai kunigai buvo kviečiami iš kitų parapijų. Nuo 1912 jau buvo nuolatiniai klebonai ir jų pavardotai: P. Gudaitis, J. Raštutis, W. V. Matulaitis, S. Draugelis ir eilė kitų. Tarp paskutinių minėti J. Mačiulaitis, Pr. Bajerčius ir paskutinis A. Babonas.

S. m. kovo mėn. šv. Mykolo parapijos tikintieji, sužinoję, kad kun. Babonas keliamas į Mainersville, Pa. (ten klebonas yra kun. Klevinskas), ir į jo vietą atkeltas kun. Shamonsky,

nemokąs lietuviškai, kreipėsi su peticija į vyskupą McShea. Peticija pasirašė 263 parapijiečiai ir šešių parapijos organizacijų pirmininkai. Po kreipimosi parapijos komitetas paskelbė tokią pranešimą:

★

Sv. Mykolo bažnyčios komiteto, apsilankusio vyskupo McShea įstaigoje 1968 m. kovo mėn. 30 d.,

PRANEŠIMAS

Vyskupui negalint komiteto priimti, jį priėmė monsinjoras D. B. Thompson. Pasikalbėjimą, užtrukusį virš valandos, galima susumuoti taip:

1. Mons. Thompson pabrėžė, kad vysk. McShea supranta mūsų padėtį ir jis daras viską, kas tik galima esančiose sąlygose. Buvo užtikrinta, kad Sv. Mykolo bažnyčia nebus likviduota ar parduota, bet ji visvien toliau bus administruojama Sv. Bernardo parapijos klebono. Klebonijos namas, kuris yra atiduotas Sv. Juozapo parapijos vienuolėms ir Notre Dame gimnazijos mokytojams, nebus gražintas Sv. Mykolo bažnyčiai. Jeigu kada ir būtų paskirtas mūsų bažnyčiai klebonas, turėtume jį apgyvendinti kitur. Tačiau Mons. Thompson aiškino, kad trūksta kunigų ir negali skirti klebono Sv. Mykolo parapijai.

2. Dabartinio mūsų kunigo Shamonsky tėvas buvo lenkas, o motina lietuvė, bet jis neišmokęs nė vienos tos kalbos. Žinoma, jis negalės klausyti išpažinčių lietuviškai. Tačiau Mons. Thompson pažadėjo pranešti Sv. Bernardo parapijai, klebonui Connally, kad šis pakviestų kunigą, mokantį lietuvių kalbą, bent vieną kartą per mėnesį išklausti išpažinčių. Be to Mons. Thompson pasiūlė, kad mes išmokytume kun. Shamonsky lietuviškai. Žinant, kaip sunku išmokti svetimą kalbą, toks pasiūlymas yra daugiau negu juokingas.

3. Kun. Babonas, esą, neatnaujinęs prašymo, kad jam vys-

kupas leistų dirbti šioje vyskupijoje ir todėl buvęs iškeltas. Tačiau kun. Babonas nukeltas dirbti tik į kitą parapiją toje pačioje vyskupijoje. Dabar trūksta lietuviškai kalbančių kunigų ir todėl negalėję paskirti lietuviškai mokančio kunigo. Tačiau kun. Babonas nukeltas į tokią parapiją, kur jos klebonas yra lietuvis ir moka lietuvių kalbą.

4. Susumuojant šį pranešimą, aišku, kad beveik nėra vilčių atgauti Sv. Mykolo bažnyčiai parapijos teises ir gauti kleboną. Nepažadėta taip pat, kad bus paskirtas lietuviškai mokąs kunigas. nepažadėta taip pat, kad gražins atimtą mūsų klebonijos namą. Prieš kelis metus Sv. Mykolo parapija neteko klebono ir parapijos teisių, o dabar lietuviškai mokančio kunigo.

Komiteto nariai:

John Kulikauskas
Michael Songaila
Violet Price
Bronius Vaškelis
Jacob W. Zansitis

Trečiosios tautinių šokių šventės šokėjai padeda vainiką prie paminklo Jaunimo Centre liepos 5, pradedant šventės iškilmes. Nuotr. Z. Degučio

Jaunimo literatūros konkursas

JAV Lietuvių Bendruomenės Švietimo Taryba skelbia konkursą parašyti jaunimui tinkamam dviejų žanrų kūriniams: **apysakai ir dramai**. Šie kūriniai turi būti skiriami paauglių amžiaus jaunuoliams (teenagers); apysaka — ne trumpesnė kaip 150 mašinėlė rašytų puslapių, o drama — nuo 1.30 iki 2 valandų vaidybai.

Premijoms skiriama 1500 dolerių. Pirmoji premija numatyta 1000 dol., o antroji — 500 premijuoti veikalai, juri komisija galėtų ir kitaip nuspręsti. Premijų mecenatų dar neieškajome, nes manome, kad atsiras savanorių, žinant, kaip mums trūksta tinkamos jaunimui literatūros ir kaip mažai iki šiol tuo buvo rūpintasi.

Rankraščiams įteikti terminas — 1969 m. kovo mėn. 15 diena. Juri komisija bus paskelbta vėliau. Rankraščius, pasirašytus slapyvardžiu ir į atskirą voką įdėjus savo tikrąją pavardę, adresą bei telefoną, siųsti šiuo adresu: Juozas Vaišnys, 2345 W. 56th Street, Chicago, Illinois, 60636.

Premijuotų kūrinių spausdinimu pasirūpins Švietimo Taryba, o su nepremijuotų, bet spausdintinų kūrinių autoriais bus tariamasi atskirai, kaip jų veikalus išleisti.

Lietuvaitės New Jersey lietuvių dienoje Rahway, N.J. Nuotr. V. Maželis

Chicagoje gražins kapinėm lietuvišką vardą?

Vyskupijos atstovo, klebonų, Federacijos pasitarimai padėtų kreipia teigiama linkme

Sv. Kazimiero lietuvių kapinių reikalai Chicagoje dar vis tebėra dėmesio centre. Lietuviškų parapijų klebonų ir trustistų antras pasitarimas, vadovaujant arkivyskupijos kapinių vyr. direkt. prel. Francis J. McElligott įvyko gegužės 9; jame nutarta: **kapinėse pastatyti Sv. Kazimiero paminklą ir į kitą pasitarimą pakviesti L. K. Federacijos atstovus.** Už pakvietimą nuosirdžiai kalbėjo kun. Ed. Abramaitis, Sv. Kryžiaus parapijos klebonas, Liet. kunigų vienybės pirmininkas.

Trečias susirinkimas įvyko birželio 25; dalyvavo ir L. K. Federacijos atstovai: K. Kleiva, dr. J. Jerome, inž. A. Rudis ir dr. P. Jokubka. Federacijos vardu kalbėjo dr. J. Jerome, lietuvių prekybos rūmų pirmininkas, klasiškai pristatydamas lietuvių sugestijas:

1. Gražinti kapinėms lietuvišką vardą,
2. kapinės ir toliau palikti lietuviškas, laidojant lietuviškų parapijų narius ir lietuvius iš kitų vietovių,

3. kapinių reikalams sudaryti komitetą iš liet. organizacijų, liet. klebonų ir vyskupijos atstovo.

Pirmą punktą pradėjus svarstyti (už lietuviško vardo "Lithuanian" gražinimą energingai ir drąsiai pasisakė kun. Ed. Abramaitis, inž. A. Rudis ir kiti. Vienam kitam trustistui paprieštaravus, klausimas buvo pastatytas balsuoti, už pasisakė 14, prieš 4. Jei šį nubalsuotą nutarimą Chicago arkivyskupus card. John Cody patvirtins, tai Federacija bus leduš pralaužusi gera linkme. (Kapinių pavadinimas pačių lietuvių klebonų buvo pakeistas, sutrumpintas išmetant žodį — lietuvių, prieš 15 metų).

Kiti punktai bus svarstomi kituose susirinkimuose. Kalbant apie kitą susirinkimą federacijos atstovas dr. P. Jokubka siūlė pakviesti ir LB kapinių reikalams atstovą A. Regį ir kapinių sklypų draugijos pirm. Lottę Giedraitienę, už Regio pakvietimą pasisakius inž. A. Rudžiui, prel. McElligott, pažadėjo kvietimą pasiųsti.

Pastaruju metu Sv. Kazimiero liet. kapinėse laidojimo procedūra truputį švelninama, karstas nebepalikamas koplyčioje ilgiam laikui. Kas nori laidotis senomis tradicijomis, t.y., kad cemento dėžė būtų į duobę įleista anksčiau ir karstas iš koplyčios vežamas laido be cemento dėžės, reikalinga primokėti 125 dol., dauguma sutinka primokėti 25 dol., bet ne 125 dol., tai jau be pagrindo.

Sv. Kazimiero liet. kapinių sklypų savininkai kaskart vis stipriau organizuojasi, gegužės 12 turėjo gausų susirinkimą, kurio metu kalbėjo LB komiteto pasauliečių teisėms apsaugoti Sv. Kazimiero kapinėse pirmininkas Algis Regis. Jisai pranešė, kad kruopščiai renkama medžiaga, skundai, ruošiami byla, kuri bus pateikta Sv. Tėvui Pauliui VI Vatikane ir politinėms bei civilinėms institucijoms.

Pažymėtina, jei Federacijai pavyks reikalus išspręsti teigiamai, tai LB komiteto kapinių reikalai, visi planai atkris.

K. Brž.

ALDONOS ERETAITĖS REČITALIS

(atkelta iš 1 psl.)

jams pristatytas su dviem kūrinių "Palangos Jūra" ir "Kai du stos". Toliau sekė **Antanas Gustaitis, Pr. Vaičaitis, Baltrušaitis, Putinas** su ankstyvesnio laikotarpio "Debesėli, kur tu skrisi", **Aistis.** Užbaigta su **B. Brazdžionio** "Man atšalo rankos". Ir nors dalykai buvo visiem gerai žinomi dar iš mokyklos suolo, patyrusios menininkės lūpose jie skambėjo naujai ir šviežiai. Klausytojai gėrėjosi taip pat ir puikia lietuvių kalba, kurios aktorė neužmiršo, kad ir gyvendama toliau nuo lietuvių bendruomenės.

PASKYRĖ LIET. RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS PREMIAJĄ

Los Angeles sudaryta Lietuvių Rašytojų Draugijos 1967 m. grožinės literatūros premijai skirti komisija iš pirm. Br. Railos, sekr. Alės Rūtos ir narių B. Brazdžionio, J. Tiniario ir Miltono Starkaus, nerasdama nė vieno ypatingai išskirtinio veikalo, nutarė Lietuvių Fondo skiriamą 1000 dol. sumą skelti pusiau ir skirti dviem autoriam. Balsavimo keliu premijos paskirtos JURGIUI JAN-KUI už dramą **Pelilio ašmenimis** ir JUOZUI ŠVAISTUI už beletristinių atsiminimų knygą **Dangus debesyse.** Kadangi buvo pirmam balsavimui pasiūlyti penki kūriniai, prireikė net keturių balsavimų, kol išryškėjo laimėtojai.

Premijos bus įteiktos š.m. rugpjūčio 30 — rugsėjo 2 d.d. įvykstančio PLB seimo metu New Yorke.

LRD VALDYBA

Hamiltono "Gyvataro" išvyka Prancūzijoje

Birželio 18 d. "Gyvataro" išvykos k-to pirm. A. Juozapavičius, vadovė G. Breichmanienė ir k-to narys J. Gedris buvo priimti Hamiltono miesto burmistro, kuris gvyai domėjosi lietuvių grupės išvykos reikalais, pažadėdamas savo moralinę paramą, kanadiškus suvenyrus ir atskirą dovaną Montrejeau miesto burmistrui, kur vyks visas festivalis. Finansinis klausimas liko atviras, tačiau daug vilčių komitetas neturi.

Atrodo, kad tik vienai lietuvių grupei teks atstovauti Kanadai, nes prancūzų šokėjai vadovė G. Breichmanienė laišku pranešė, kad jie kelionės pinigų neturi.

Gyvataro grupei numatoma surengti išleistuves Hamiltono Jaunimo Centre.

Grupės kelionei lietuvių tarpe renkamos aukos. Jų laukia daugia.

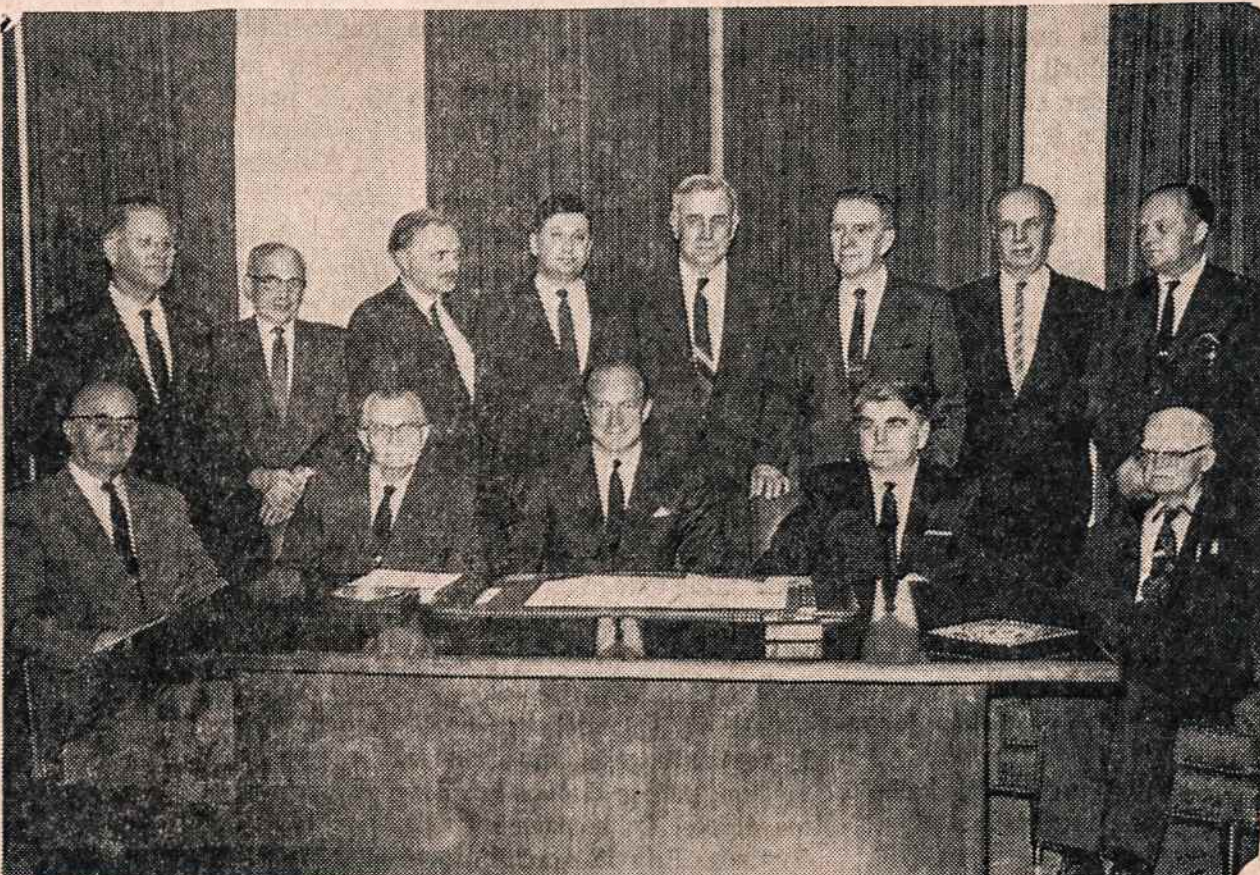
Išvykos komitetas

Ar kandidatai . . .

(atkelta iš 2 psl.)

Tačiau tas pats laikraštis vertina, kad "klausimas nėra taip lengvai išsprendžiamas, kaip kad iš šalies atrodo. Visų pirma pačiame Vlike dauguma. . . iš principo pasisako už dabartinį Vliko sudarymo būdą. . ." "Iš kitos pusės Bendruomenė į Vliką negali eiti politinės srovės ar kovos sąjūdžio padėtim; susilygindama su penkioliktąja Vliko dalimi Bendruomenė visiškai susimenkintų ir pažeistų savo visuotinumą principą".

Seno Lietuvos humoristinio laikraščio įpratimu, tektų sakyti: "Patarkit, kas daryti?" Iš jo, tur būt, išgirstume išmintingą patarimą: Tik jau nežudykit seimo tokių klausimų svarstymu. Verčiau paskaitykit Krylovo pasakėčią apie muzikantus, kurie buvo įsitikinę, kad koncerto pasisekimas priklausys nuo to, kokią vietą kuris muzikantas atsisės".

Alto ir Vliko posėdžio dalyviai. Posėdis buvo birželio 8 Chicagoje, Alto pirm. E. Bartkus įstaigoje. Sėdi: iš k. į d. Lietuvos gen. konsulas dr. P. Daužvardis, L. Šimutis, Vliko pirm. dr. K. Valiūnas, Alto pirm. inž. A. E. Bartkus, dr. P. Grigaitis; stovi: T. Bilnstrubas, B. Pupalaišis, dr. Br. Nemickas, J. Jasaitis, M. Vaidyja, Pr. Vainauskas, J. Talalas, dr. Vl. Šimaitis. Nuotr. V. Noreikis

Pagerbtas prof. V. Cukuras

New London, Conn. Liepos 1 d. surengė L. B. apyl. valdyba parke gegužinę, kurion susirinko nemažas būrelis apylinkės lietuvių. Gegužinės metu pagerbtas prof. kun. dr. Valdemaras M. Cukuras jo kunigystės 30 metų jubiliejauš proga. Apyl. pirm. A. Giedraitis savo žodyje priminė prof. Cukuro plačią lietuvišką veiklą, padėkojo už jo paramą vietos L. B. apylinkei ir įteikė jam dovaną gražų Birutės kalno Palangoje paveikslą. Paveikslas (gintaras juodoje ažuolo lentoje) sukurtas Lietuvoje. Prof. Cukuras dėsto Anhurst kolegijoje ir klebonauja Sv. Tomo parapijoje Voluntown, Conn. Priimdamas dovaną, jis pareiškė, kad tai jam labai didelė ir maloni staigmena ir kad jo klebonijos ir salės durys lietuviams ir šiai L. B. apylinkei visada bus atviros.

Kviečia choras pavergtųjų šventei

Clevelande rengiamos didelės demonstracijos liepos 18

Čiurlonio ansamblio, Šv. Jurgio parapijos choro, Nepaliaujamos Pagalbos šv. Mergelės parapijos choro nariai ir visi Clevelando lietuviai, ypatingai jaunimas maloniai prašomi prisidėti prie jungtinio tautybių choro, kuris Pavergtųjų Tautų savaitės demonstracijoje ketvirtadienį, liepos 18 d., 7:30 val. vak. atliks tris patriotines dainas. Diriguos žinomas televizijos ir radijo dainininkas ir "Singing Angels" choro vyr. dirigentas William Boehm.

Tik viena generalinė repetitija įvyks pirmadienį, liepos 15 d., 8 val. vak. Masonų au-

PREZIDENTAS PASKYRĖ J. STEMPUŽĮ GARBES TARNYBAI

Ohio valstybės gubernatoriui James Rhodes rekomendavus, JAV prezidentas paskyrė Juozą Stempužį į naujųjų ėmimo komisijos Cuyahogos apskrities 3p-ro distrikto tarybą. Šiam distrikto priklauso Cleveland Hts., Shaker Hts., University Hts., South Euclid, Richmond Hts., Pepper Pike ir kiti Cuyahogos apskrities rytinės dalies priemiesčiai. Jo pareigos — svarstyti naujųjų ėmimo komisijos bylas ir, kaip paskyrimo rašte sakoma, dirbti krašto gynybos tarnyboje.

J. Stempužis šiam paskyrimui buvo pristatytas Cuyahogos apskrities kontrolieriaus Ralph J. Perko, kurio įstaigoje jis eina mokesčių inspekcijos skyriaus vedėjo pareigas. Šalia šių garbės pareigų kraštui, J. Stempužis taip pat yra vedėju Tėvynės Garsų ir Baltijos Aidų radijo programų.

Juozas Stempužis, Clevelando lietuvių radijo valandėlių vedėjas

ditorijoje, 3615 Euclid Avenue. Repetitijoj visiems choristams bus išdalintos gaidos ir žodžiai Amerikos himno ir šių dainų — This is My Country ir Battle Hymn of the Republic.

Pavergtųjų Tautų demonstracijos iškilmės bus transliuojamos per televiziją, todėl norima sutelkti didelį tautybių chorą, kuriame moterys dalyvautų su tautiniais drabužiais. Taip pat ne tik rezoliucija ir kalbomis, bet ir patriotine daina išreikšime iškilmėms šiam kraštui ir savo pavergtai tėvynei.

Si demonstracija turi pasisekti. Ji turi būti didelė, gausiai mūsų atstovaujama jungtiniame chore ir parade. Juk norime pagreitinti pavergtos Lietuvos išlaisvinimą, tad ir šiuo darbu būsimė gražiai prisidėję prie mūsų bendro siekimo.

Pavergtųjų Tautų Savaitės Komiteto Lietuvių Atstovybė

Pavergtųjų Tautų Savaitės minėjimo tvarka ir programa

Minėjimas ir paradas įvyks ketvirtadienį, liepos 18 d., 8 v.v. Public Square aikštėje.

Visi veteranų daliniai, garbės sargybos, ginklų daliniai, tautybių grupės, skautai ir orkestrai 7:30 v.v. punktualiai rikiuojasi paradiui prie II pasaulinio karo žuvusių fontano, užpakalyje centrinės bibliotekos rūmų. **Lietuvių grupės vadovaus ALT Clevelando skyriaus valdyba.** Parado maršalų bus patriotinių iškilmų koordinatorių Chester Koch. Jį lydės tautybių vicemaršalai.

Pageidaujama, kad parado dalyviai dėvėtų tautinius drabu-

žius arba savo organizacijų uniformas.

Požeminis garažas, esąs prie Public Auditorium, bus atidarytas parado dalyviams pasistatyti automobilius.

Parado dalyviai žygiuos East 6ta gatve, Superior gatve iki Public Square aikštės ir čia visi praeis pro garbės svečių tribūną.

Jungtiniam tautybių chorui bus atskirta speciali vieta prie garbės svečių tribūnos. Chorą diriguos William Boehm, administratorium yra J. Stempužis. Dalyvaujančių chorų dirigentai užims vietas garbės svečių tribūnoje.

Minėjimą atidarys Tautybių Sąjūdžio pirmininkas Ralph J. Perk. Sveikins gubernatorių, meras ir kiti žymūs svečiai.

Clevelando diacezijos vyskupas Clarence G. Isenmann sukalbės maldą už pavergtas tautas ir uždegs laisvės žiburį.

Pagrindinę kalbą pasakys

garbingasis JAV senatorius, tau rus kovotojas už pavergtųjų Europos tautų laisvę, Frank J. Lausche.

Jungtinis tautybių choras su penkiais šimtais dainininkų atliks tris patriotines dainas.

Visi Clevelando lietuviai kviečiami liepos 18 d. atvykti į Public Square aikštę ir dalyvauti Pavergtųjų Tautų Savaitės minėjime. Tai turi būti didelė, išpūdinga demonstracija prieš komunizmą ir dėl laisvės tų kraštų, jų tarpe ir mūsų Lietuvos, kurie yra sovietinio komunizmo pavergti.

Organizacijos su vėliavom garbės sargybomis, moterys su ir skautai, visi organizuoti ir pavieniai, prašom atvykti prie II pasaulinio karo žuvusių fontano ir čia iširikiuoti lietuvių grupėje paradiui.

Visais Pavergtųjų Tautų Savaitės minėjimo reikalais prašom kreiptis pas Alto pirmininką R. Kudukį (telefonas 731-1681).

LB Hartfordo apygardos suvažiavimas

LB Hartfordo apygarda, kuri apjungia 8 apylinkes, gegužės 31 Waterbury, Conn., Elton viešbutyje turėjo savo metinį suvažiavimą. Dalyvavo 35 atstovai.

Pranešimus apie apygardos veiklą padarė apygardos valdybos pirm. dr. Petras Vileišis, kiti valdybos nariai, kontrolės komisija ir apylinkių atstovai.

Slaptu balsavimu į naują valdybą išrinkti: prof. Valerijonas Balčiūnas, Algimantas Dragūnevičius, Zigmąs Strazdas, Antanas Gruzdyš, dr. Petras Vileišis, Vilius Bražėnas ir Livija Garsienė. Kandidatais lieka: Juozas Valiušaitis, Justas Guntulis, Zita Dapkienė, Gintautas Žemaitaitis, Pranas Gaizutis, Jonas Kova ir Juozas Valkauskas.

Suvažiavimas leido naujai v-bai sekcijų darbui pasikviesti iki 6 narių su balsavimo teise. Balsavimui pasibaigus, dr. Petras Vileišis pareiškė, kad jis iš valdybos pasitrauks.

LB Hartfordo apygardos v-ba pareigomis pasiskirstė taip: pirm. inž. Valerijonas Balčiūnas, vicepirm. Vilius Bražėnas, išd. Antanas Gruzdyš, sekretorius ir jaunimo reikalams — Livija Garsienė, tautybių reikalams — Zigmąs Strazdas, kultūros ir informacijos reikalams — Algimantas Dragūnevičius, politinės sekcijos vadovas — Juozas Valiušaitis.

Be to, nutarta kooptuoti į valdybą su balsavimo teise: Zita Dapkienė — antrąja sekretore ir korespondente moterų reikalams. Justas Guntulis — švietimo reikalams. Roma Keniau-

syte ir Martynas Čerkus — jaunimo sekcijai. Eugenijus Žiūris — tautybių sekcijai ir Nina Gailiūnienė — informacijos sekcijai.

Suvažiavimui pirmininkavo inž. Valerijonas Balčiūnas iš Hartfordo, sekretoriavo Martynas Kleinaitis iš Waterburio. Suvažiavimas praėjo rimta ir darbinga nuotaika.

Naujai valdybai linkime, kad ji sėkmingai dirbtų šiais laisvės kovos metais, padidintų Lietuvių Fondo įnašus.

J. Bernotas

Radijo valandėlių piknikas - gegužinė buvo birželio 30. Diena pasitaikė graži, tai sutraukė labai daug žmonių.

Lietuvių karių, grįžusių iš Vietnamo, pagerbimą surengė klubo vedėjas A. Maslauskas. Pagerbti buvo pusk. Algimantas Simanuskas, V. Spakauskas, A. Petkaitis, R. Janušauskas. Dalyvavo lietuvių karių Savonių posto veteranai ir ramovėnai, viso apie 200 žmonių.

JAV karių veteranų ir Hartfordo miesto vardu sveikinimo žodį tarė Raymond Barrett, Veteranų Tarybos pirmininkas, klubo pirm. Thomas, karių veteranų posto vadas inž. A. Malalas, Ramovėnų pirm. A. Maslauskas, Hartfordo LB apylinkės pirm. Zigmąs Strazdas. Pagrindinę kalbą pasakė Wandy. Programą pradėjo jaunos kartos veikėjas E. Radžiūnas, toliau vadovavo teisėjas F. Monchun (Mončiūnas). Po vakarinės ir programos visi svečiai turėjo progos pasišokti.

V.M.K.

Jonas Tamošauskas priimamas į pranciškonų vienuoliją noviciato vienuolyne Lafayette, N.J. Priėmimo apeigas atlieka provinciolas T. Leonardas Andriekus (sėdi). Naujasis pranciškonas, gimęs 1946 m. Frackville, Pa., yra baigęs kolegiją ir mokytojas gimnazijoje. Po metų naujokynę jis studijuos teologiją Washingtono.

BALTIMORE, MD.

Šv. Alfonso parapijos didysis choras birželio 30 turėjo savo gegužinę Alfonso ir Daratos (Adams) Adomaičių vasarvietė-Bay. Choras šiuo metu atostogauja.

Lietuvių svetainės šerininukų piknikas buvo birželio 30 gražiam Conrad Ruth Villos parke. Sokioms grojo geras orkestras. Visi buvo gerai pavaišinti ir visi gražiai praleido laiką.

Atostogaujant šiuo metu nemažas skaičius lietuvių. Vieni poilsiauja prie jūros, kiti išvyko lankyti savo giminių ir draugų, pasiekė net Kanadą. **Siuvyklų darbininkai** savo atostogas pradėjo birželio 29. Į darbą grįžta liepos 15. Siuvyklose dirba nemažai lietuvių.

Šv. Alfonso bažnyčios bokšto remonto darbai jau pradėti. Pradėta valyti senus dažus. Darbas užtruks keletą mėnesių. Bažnyčia yra 123 metų. Prieš porą metų buvo įdėti nauji vargonai ir šaldymas. Vasaros metu bažnyčioje yra maloniai vėsu. Bažnyčia gražiai prižiūrima, tai ją nuolat lanko žmonės, norėdami ją pasigrožėti.

Matas Milanauskas — Milan, senos kartos lietuvis, mirė birželio 25 savo namuose Plainfield. Velionis buvo vienas iš seniausių lietuvių, turėjo per 90 metų. Kai buvo jaunesnis, turėjo savo siuvyklą. Išaugino gražią šeimą, buvo ištikimas šv.

Alfonso parapijos narys. Gedulingos mišios už jo sielą aukotos birželio 28. Palaidotas Hol Redeemer kapinėse. Liko nuilūdę sūnūs: Antanas, Juozas, ir eilė anūkų.

Prel. L. Mendelis, parapijos klebonas, šiuo metu atostogaujant, lankydamas įvairias Europos šventoves. Jau buvo Liurde, Romoje. Dabar keliaus į Austrijos ir Vokietijos šventoves.

Kurie mėgsta žuvauti, negali suprasti, kodėl šiais metais taip sumažėjo žuvų Chesapeake B vandenynė. Meškeriojimas buvo vienas iš mėgiamiausių vandens sportų.

Jonas Unitas (Jonaitis), pasižymėjęs Baltimore Colts futbolo žaidėjas, atidarė naują restoraną — Johnnie U's Golden Arm. Restoranas yra 6200 York Road.

C.Y.O. šv. Alfonso jaunimas liepos 17 rengia ekskursiją į Maryland valstybės garsų pajūrį — Ocean City. Išvyksta autobusu 8 v.r. nuo šv. Alfonso bažnyčios. Grįžta tos pačios dienos vakare.

Jonas Obelinis

Eglutės išvada

— Tėte, kodėl medžiai ant kelio neauga?

— O tu kaip manai?

Eglutė pagalvojus:

— Biju, kad nesuvažinėtu.

Neperprantamas likimas

Londono Pikadilyje sėdi du elgetos.

— Taip, taip, kadaise buvau banko direktorium, o dabar...

— Žinau, žinau.

— Iš kur gi žinai?

— Aš buvau tamstos klijentu.

MIRĖ KARIUOMENES KAPELIONAS PRELATUS LEONARDAS J. PAZNONSKAS

Fort Benning, Georgia, Martin Army ligoninėje, birželio 29 nuo širdies smūgio mirė prel. Leonardas J. Paznonskas, sulaukęs 47 m. amžiaus. Palaidotas liepos 3 iš lietuvių šv. Kazimiero parapijos bažnyčios, Wilkes-Barre, Pa., šv. Kazimiero kapinėse Muhlenberg, Pa. Laidotuvių apeigos atliko Scrantono aukziliaras vysk. Henry T. Klonowski. Velionies tėvai Jeronimas ir Rožė Paznonskai gyveno Plymouth, Pa., kur 1921 m. sausio 6 gimė ir a. a. Leonardas. Paaugęs

IŠ VISUR

— Prisiikėlimo parapijos bankelis Toronte, susirgus J. Matulioniu, vedėju pakvietė Juozą Beržinską.

— "Aušros" stovykla, kurią rengia Prisiikėlimo parapija Toronte, prasideda liepos 13 parapijos stovyklavietėje. Baigsis liepos 27 šeštadienį.

— Ateitinukų Sendraugių Sąjungos stovykla Dainavoje prasideda rugpjūčio 4 d. 12 v., baigsis rugpjūčio 11 d. 12 val.

— Eugenijus Vilkas, žymus Chicago skautų veikėjas, nuo šio rudens su šeima persikelia gyventi į Los Angeles.

— Prof. Glodenis, dėstęs Kauno universitete fiziką, liepos 1 mirė Santa Barbara, Calif. Paskutiniu metu velionis gyveno prieglaudoje globojamas Klemenso Galiūno, kuris pasirūpino ir profesoriaus laidotuviemis.

— Kun. Vladas Pėstininkas mirė Lietuvoje gegužės 27 Pilviškuose. Palaidotas gegužės 30 Pilviškių bažnyčios šventoriuje. Nepriklausomos Lietuvos laikais kun. Pėstininkas buvo Vilkaviškio kunigij seminarijos muzikos profesorius. Buvo išvežtas į Sibirą, iš kur grįžo 1956 m. suvargęs ir paliejęs.

— Jurgis Gliauda, Jr., rašytojas Jurgio ir Onos Gliaudų sūnus, šį pavasarį baigė Los Angeles Loyolos universitetą, gaudamas teisių daktaro laipsnį. Jis žada atidaryti savo įstaigą Los Angeles mieste.

— **Seserų Pranciškiečių kongregacija**, Motinai Generalai prašant ir vyskupam rekomenduojant, 1967 m. gruodžio 9 d. iš Vienuolių Kongregacijos, kuriai popiežiaus Pauliaus VI pavesta rūpintis vienuolių reikais, gavo vadinamąjį **pagyrimo dekretą**, kuriuo kartu buvo patvirtintos ir vienuolių Konstitucijos. Šios Konstitucijos galios iki tol, kol seserys specialioje kapituloje susirinkusios, pagal Pauliaus VI "Ecclesiae Sanctae" rašte duotus vienuolių atsinaujinimui nurodymus paruoš naujas Konstitucijas ir gaus jų patvirtinimą. Dabar tokia kapitula sušaukta motiniškuose namuose Pittsburgh, Pa., kur bus išrinkta ir nauja Motina Generalė.

— **Pranys Alšėnas**, lietuviškos ir angliškios spaudos bendradarbis bei keletos knygų autorius, gyvenęs Toronte, prie Ontario Civil Service Commission išlaikęs nustatytus egzaminus, atlikęs dviejų su puse mėnesių praktiką, nuo liepos 1 d. pradėjo dirbti Parlamento Rūmuose kaip vieno skyriaus vedėjas.

— Prof. V. Vardys, prof. A. Musteikis, dr. Girnius, L. Valiukas ir kiti bendrinėje studijų savaitėje nagrinės problemas, susijusias su Lietuvos nepriklausomybės sukaktimi. Studijų ir poilsio savaitė vyksta nuo liepos 28 iki rugpjūčio 4 Dainavos stovykloje. Rengia Lietuvių Fronto Bičulių centro valdyba ir kviečia visus. Registracijos ir informacijos reikalu prašoma kreiptis: J. Mikonis, 24526 Chardon Rd., Richmond HTS, Ohio, (tel. (216) 531-2190.

Visi į PRANCIŠKONŲ LIETUVIŲ DIENĄ — PIKNIKĄ

KENNEBUNKPORT, MAINE

sekmadienį, rugpjūčio 4 d.

Dienos programa:

11:00 — iškilmingos mišios

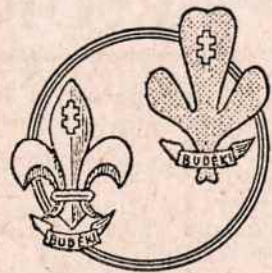
12:00 — pietūs

3:30 — meninė programa

Pranciškoniai nuoširdžiai kviečia visus dalyvauti šioje metinėje šventėje, pabūti su draugais ir pažįstamais, pailsėti atostogų krašte Maine.

Prel. Leonardas Paznonskas tarp Korėjos karių Korėjoje

Sventė širdy — darbas rankose

SKAUTŲ PASTOGĖJE

Informuoja: JAV Atlanto Rajono LSS-LSB Vadijos

Redaguoja: ps. Birutė Kidolienė, 94-08 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y. 11421 Tel. HI 1-3894 (Area code 212)

V-ji TAUTINĖ STOVYKLA

V-ji tautinė stovykla vyksta Rako stovyklavietėje, Custer, Mich.

Oficialus stovyklos atidarymas buvo liepos 8 d., tačiau visa eilė vadovų — pradininkų atvažiavo anksčiau, kad įsikur-

Tomas Dičpinigaitis

Tomas Dičpinigaitis, gimęs 1954 m. New Yorke. Siemet baigė Sv. Tomo parapijnę mokyklą Woodhaven, N.Y. Už mokslą apdovanotas Science medaliu. Taip pat laimėjo stipendiją į Bishop Loughlin aukštesniąją mokyklą. Tomas lankė ir šiais metais sėkmingai baigė Maironio lituanistinę mokyklą. Toliau mokysis Archbishop Molloy aukštesniojo mokykloje.

Tomas priklauso New Yorko skautų Sąjungos draugovei. Į Skautų Sąjungą įstojo 1962 m.

Priklauso N. Y. Atletų Klubo berniukų futbolo komandai, kur jau spėjo pasižymėti kaip vienas geresnių žaidėjų.

Algis Kidolis

Algis Kidolis gimęs 1954 m. New Yorke. Šiais metais baigė Sv. Tomo parapijnę mokyklą Woodhaven N. Y. pirmuoju mokiniu. Už mokslą apdovanotas aukso medaliu (General Excellence), taip pat 1967 metais apdovanotas bronzos medaliu "spelling" konkurse. Toliau lankys Aviation aukšt. mokyklą, Long Island City, N.Y. Zada studijuoti aeronautikos inžineriją.

Taip pat šiais metais baigė ir N. Y. Maironio vardo lituanistinę mokyklą. Šiuo metu Algis yra N. Y. vilkiukų draugovės adjutantas 1967 m. lapkričio 1 d. proga apdovanotas Pažangumo žymeniu ir pakeltas į paskiltininko laipsnį. Skautų Sąjungai priklauso nuo 1960 metų.

Algis priklauso N. Y. Atletų Klubu jaunučių futbolo komandai, kurioje aktyviai sportuoja.

tų ir sutiktų atvykusius stovyklautojus.

Vyriausiu viršininku yra v.s. Antanas Saulaitis. Broliai vadovauja sv. s. Vladas Vijeikis LSB VS, Seserijai v.s. fil. Meiga Barniškaitė, Akademiniam Sk. Sajūdžiui v.s. Eugenijus Vilkas ir Bendrijos stovyklai (svečiai, šeimos, vadovybė) s. K. Cijūnelis. Rajonų vadėivos su savo sudarytais štabais vadovauja kiekvienas savo rajonui, gi visi tūntininkai bei vietininkai stovyklauja su savo vietininkais.

Į tautinę stovyklą daugelis vietovių suvažiavo pilname savo sąstate. Be abejo, stovykloje lankysis daug skautų tėvų ir svečių ne vien tik iš artimos Chicagos ar Detroito, bet ir iš pačių tolimiausių vietovių, kaip New Yorkas, Philadelphia, Bostonas. Ypač daug stovyklos lankytojų žada suvažiuoti stovyklos uždarymui liepos 20 d. Tikimasi ir svečių užsieniečių skautų.

B. K.

Henrikas Miklas

Gintaras Miklas — 1954 m. Great Neck, L. I. N.Y. Šiais metais baigė Sv. Aloyzo parapijnę mokyklą Great Necke. Apdovanotas medaliu už anglų kalbą. Taip pat šiais metais Gintaras pabaigė ir Maironio lituanistinę mokyklą. Toliau lankys Great Neck North aukšt. mokyklą.

Į Skautų Sąjungą įstojo 1960 m. Šiuo metu yra skautų šarūno draugovės išdininku. Uolus skautiškų stovyklų bei suvažiavimų dalyvis.

Sv. Aloyzo mokykloje žaidė krepšinio ir beisbolo komandose.

Juozas Dičpinigaitis

Juozas Dičpinigaitis — gimė 1951 m. New Yorke. Baigė Sv. Tomo parapijnę mokyklą pirmuoju mokiniu, apdovanotas aukso medaliu (General Excellence). Šiais metais baigė Archbishop Molloy aukšt. mokyklą Jamaica N.Y. Juozui suteiktos net dvi stipendijos; Manhattan College ir New

Glorija Razvadauskaitė - Adomkaitienė

Glorija Razvadauskaitė — Adomkaitienė, duktė žinomų lietuvių veikėjų, gimusi Bostone 1944 metais, baigė Bostono Girls Latin High School, Boston College (1966 m.) bakalauro laipsniu. Studijavo prancūzų kalbą ir pedagogiką. Šiais metais baigė State College of Boston magistro laipsniu. Pagrindinė studijų šaka — pedagogika.

Į Lietuvių Skautų Sąjungą įstojo 1953 m. ir jau 1961 m. vadovauja skaučių Birutės d.vei; priklausė vyresniųjų skaučių būreliui; yra vyr. skiltininkės laipsnio.

Pradėjus studijuoti, įsijungė į Akademikų Skaučių eiles, kur ir dabar tebedalyvauja.

Glorijos asmenyje Bostono skaučių tuntas stebina savo veiklą. Baigusi kolegiją, Glorija ištekėjo už veiklaus skauto akademiko Algio Adomaičio, kuris šiuo metu studijuoja fiziką Northeastern universitete.

Nuoširdžiai linkime Glorijai laimės gyvenime ir tikimės, kad įgytasias žinias mokykloje ji sugebės pritaikyti lietuviu jaunimui ir manome, kad ši jauna lietuvių šeima neapvils dedamų į ją vilčių.

Ramūnas Kalvaitis baigė elektroniką Northeastern universitete Bostone 1965 m. ir dabar tame pačiame universitete gavo magistro laipsnį iš elektronikos inžinerijos.

Į skautų eiles įstojo 1953 m. Adelaidėje, Australijoje, kur priklausė Vilniaus tuntui. Skautas vytišis nuo 1959 m. Skautų organizacijoje buvo vyčių būrelio vadu ir tunto adjutantu. Skautų Sąjunga Ramūną 1964 m. apdovanojo Tėvynės

Povilas Osmolskis — gimė 1950 m. New Yorke. Baigė N. Y. miesto pradinę mokyklą P. S. 90 ir Richmond Hill aukšt. mokyklą. Už gerą mokslą Povilui suteikta New York State Regents stipendija. Studijuos inžineriją Stony Brook State College, Long Island, N. Y.

Skautų Sąjungai priklauso nuo 1957 metų. Aktyviai reikiškesi stovyklose, įvairiose pareigose, buvo New Yorko vilkiukų darugovės adjutantu, vėliau vilkiukų draugininku. Lankė Maironio lituanistinę mokyklą ir iki šiol yra aktyvus New Yorko tautinių šokių grupės narys. Už skautišką darbštumą Povilas pakeltas į paskiltininko nį.

York State Regents. Tolimesnį mokslą tęs Bostono universitete, kur studijuos chemiją (pre-med.).

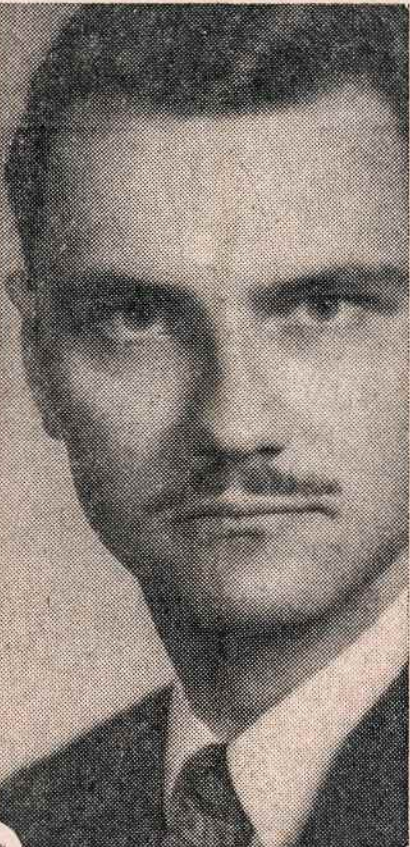
Skautų Sąjungai priklauso nuo 1964 m. Priklauso New Yorko Geležinio Vilko skautų draugovei. Aktyviai lanko sueigas ir dalyvauja skautų suvažiavimuose bei stovyklose. Lankė Maironio lituanistinę mokyklą.

Sūnus žymeniu ir 1966 m. buvo pakeltas į paskiltininko laipsnį.

Be skautų organizacijos, R. Kalbaitis priklauso Inst. Elect. and Electronics Eng., Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungai, H. K. N. akademinei organizacijai ir šiuo metu yra Lietuvių Bendruomenės apygardos valdyboje.

Ramūnas Kalvaitis yra vedęs veiklią skautę torontiškę v. s. Ireną Jucaitę.

Sveikiname Ramūną, išėjus aukštuosius mokslus. Linkime pasisekimo gyvenime ir tikimės, kad ši jauna lietuvių inteligentų šeima ir toliau vadovaus lietuvių jaunimui.

Inž. Algis Leonardas Lapšys

Inž. Algis Leonardas Lapšys sūnus inž. Aleksandro ir Juzės (Jatulytės) Lapšių, gimęs Erfurte, Vokietijoje 1944 metais, šiuo metu gyvena Dedham, Mass.

Baigė So. Bostono lietuvių parapijos pradinę mokyklą, Bostono lituanistinę mokyklą, Bostono English High School ir šiais metais Bostono Northeastern universiteto mechanikos inžinerijos skyrių bakalauro laipsniu. Baigęs karinį apmokymą, šią vasarą taps J.A.V. kariuomenės karininku.

Į Lietuvių Skautų Sąjungą įstojo 1951 m. Užaugęs skautų eilėse, ėjo įvairias pareigas. Buvo skautų vyčių būrelio vadu, Akademinio Skautų sąjūdžio Korp' Vytis Bostono skyriaus pirmininku ir dabar tebėra skyriaus valdyboje. Buvo Lietuvių Studentų Sąjungos skyriaus pirmininku. Be čia jau suminėtu eituju pareigų, reikiškesi Bostono dramos sambūryje ir Bostono moderniajame teatre. Mokėdamas gerai lietuvių kalbą, keleris metus dirbo pranešėju Lietuvių radijo valandoje. Algis žinomas kaip vienas iš Bostono Lietuvių Bendruomenės jaunimo sekcijos steigėjų.

Paskutiniu metu buvo Bostono Žalgirio tunto išdininku ir Bostono lietuvių bendruomenės kultūros klube atstovavęs studentams. Mes linkim Algiui pasisekimo gyvenime ir dar ilgai išbūti skautiško jaunimo eilėse.

Milda Melnikaitė — gimė Hanau, Vokietijoje, 1946 m. Į Ameriką atvyko 1949 m. ir apsigyveno Philadelphiaje.

Baigusi pradžios mokyklą, Philadelphiaje. Šią mokyklą baigė antrąją mokine 1963 m. Po to įstojo į Pennsylvanijos uni-baigė 1967 m. gaudama B. A. iš anglų literatūros. Baigusi, vasaros sesijai įstojo į Drexel Institute of Technology ir šiais metais birželio mėn. įsigijo magistro laipsnį iš Library Science.

Priklauso Beta Phi Mu — honorary society. Baigusi mokslą, pradeda dirbti bibliotekoje lektore.

Milda įstojo į skaučių organizaciją 1957 m. Aktyviai reikiškesi lietuvių tarpe, priklausyda-

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiam laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Mrs. M. L. Šveikauskas — Attorney-at-Law, Co-operative Bank Plaza, 1864 Centre St., West Roxbury, Mass. 02132.

AR APSIMOKA APELIACIJA? Klausimas

Prieš 5 metus buvome užgautos miesto autobuso. Mums važiuojant namo ir stabdant prie raudonos šviesos, staiga autobusas trenkė į mūsų mašinos užpakalį ir antrą kartą, apsukęs mūsų mašiną, į dešinę jos šoną. Mus visus sėdinčius mašinos smarkiai sutrenkė. Mes visi įvairiausiais būdais supuolėme ant mašinos grindų. Bebandant atsikelti, žmonės pašaukė policiją.

Policija tuoj išrašė "ticketą" (nusižengimo liudijimą) autobuso vairuotojui. Viską surašė; visus apklausinėjo ir pasiūlė mus, sužeistuosius, nuvežti ligoninėn, bet mes atsakėme. Manėme, kad nebus taip blogai.

Tačiau mūsų sužeidimo pasekos pasirodė žymiai rimtesnės, negu manėme. Mūdi su kaimyne buvome rimtai sužeistos. Teko atsigulti į ligoninę 20 dienų, o po to teko gydytis pas daktarą. 6 mėnesius negalėjome dirbti. Dar ir dabar, po 5 metų, tą užgavimą nuolat jaučiame ir be vaistų negalime apsieiti.

Advokatas negalėjo susitarti su draudimo bendrove ir mum labai mažai tesiūle. Reikalas atsidūrė teisme, jury trial (prisiekusiųjų teismas). Prieš tai mes buvome užsiminusios savo advokatai, kad keletas asmenų, kurie nesėdėjo mūsų mašinos,

bet matė nelaimę, pasiūlė liudyti, ir davė mum savo adresus. Mūsų advokatas į tai nekreipė jokio dėmesio. Sako, viskas yra jūsų pusėje, nesijaudinkite. 3-čią teismo dieną mūsų advokatas mus pasiūkė, jau pranešė, kad mums jau žymiai daugiau yra siūloma ir siūlė mums susitaikinti, bet mes atsakėme. Nutarėme leisti "jury" nutarti, kiek mums priklausau.

Teismas vyko 4 dienas. Po to, kai mes buvome apklausti, ana pusė pradėjo šaukti savo liudininkus: šoferį ir kitus. Tie melavo per akis. Visi palaikė šoferio pusę, kaip susitarė.

Beje, tą dieną, kai įvyko akcidentas, lapeliai buvo išdalinėti autobuso keleiviams, ir jie visi buvo pripažinę, kad autobusas trenkė į mūsų mašiną; o dabar teisme visi šoferio liudininkai liudijo, kad mūsų mašina buvo palindusi po autobuso priekiu.

Po teismo advokatas liepė mums važiuoti namo ir jam paskambinti vėlai vakare. Paskambinus jam vakare, apie 11 valandą, jis mums pranešė, kad mes absoliučiai nieko negavome. Jury nieko mums nepriteisė.

Dabar mūsų klausimas: ar mes galime apeliuoti? Ar mes galime dabar pašaukti tuos liudininkus, kurie pasiūlė mum padėt? Kodėl mūsų advokatas tuoj pat nereikalavo kito teis-

mo? Kodėl jis nešaukė mūsų pasiūlytų liudininkų?

Apeliuoti kainuoja labai brangiai, nes advokatas turi gauti visus užkorduotus teismo nuorašus, o teismas užsitęsęs 4 dienas. Advokatas, kuris vedė mūsų bylą, atsisakė apeliuoti. Gal jis dabar jaučiasi kaltas, kad mūsų siūlomų liudininkų nekviėtė, nes anos pusės advokatas kelis kartus pabrėžė, kad mes neturime liudininkų. Mes, kaip ir mūsų advokatas, manėm, kad, policijai buvus nelaimės vietoje, kiti liudininkai nebus reikalingi, nes ir be jų viskas turėtų būti tvarkoje.

Mums liko tik 30 dienų laiko apeliuoti, tad labai prašom mums pareikšti savo nuomonę, ar apsimoka tokias išlaidas daryti ir ar yra vilties ką nors gauti, jei apeliuotume.

Darbininko skaitytojos, Illinois

Atsakymas

Negaliu pareikšti jokios konkrečios nuomonės, nepaskaiciusi bylos eigos stenografuotą užrašą (transcript).

Mūsų teisinėj sistemoj faktai klausimais (issues of fact) paliekami spręsti "jury" (prisiekusiam). Jury gali nutarti, pav., kuriuo liudininkui jie tiki ir kuriuo netiki. Juk akcidento versijos visuomet skiriasi. Vienas vienaip akcidento įvykimą aiškina, kitas kitaip. Jury nutaria, katras sako teisybę ir katras meluoja. Jie nevisuomet gali "atskirti", kas meluoja, yra labai gerų melagių, nors paprastai jury greitai supranta, kas meluoja, juk jų yra 12 asmenų ir 12 asmenų "sutarta" nuomonė paprastai nėra klaidinga.

Tačiau reikia neužmiršti, kad jury remiasi jau pateiktomis faktais ir kad tie faktai pateikiami liudininkų pagalba, todėl man atrodo, kad Tamsto byloje buvo būtina turėti pašalinį svetimų liudininkų, kuriems ju-

(mukelta į 7 psl.)

Apdovanotos Philadelphijos sesės

Sv. Jurgio šventės proga vyr. sk. v. sl. Viktorija Norvaišienė apdovanota Vėliavos Žymeniu, ir vyr. sk. v. sl. Dalia Jakienė Tėvynės Dukros žymeniu.

V. sl. Viktorija Norvaišienė labai aktyviai prisidėjo prie skautų atkūrimo Philadelphiaje 1967 metais. Nuo pat atsikūrimo pavyzdinai auklėja paukštytes ir š.m. birželio 21-23 d. d. surengė joms stovyklėlę.

V. sl. Dalia Jakienė, atsikūrusi skautėms Philadelphiaje, sutiko vadovauti vy. sk. kandidatėms. Savo sumanumu ir pareigingumu jas paruošė įžodžiu, kuris įvyko birželio 21 d.

Suprasdama ir įvertindama šių sesių darbus, Vyr. Skautininkė jas atitinkamai atžymėjo.

Skautų dėmesiai

Sekanti "Skautų Pastogė" pasirodys tik po V-sios tautinės stovyklos, maždaug pirmoje rugpiučio mėnesio savaitėje. Ten bus pateikta stovykliniai įspūdžiai, aprašymai ir nuotraukos iš stovyklos gyvenime. Buvusiems bus malonu prisiminti stovyklą, o nebuvę bent laikraščio puslapiuose turės progos susipažinti su šia milžiniška stovykla ir joje stovyklavusiais skautais.

Budėkime! ps. B. Kidolienė

ma Studentų Sąjungai, tautinių šokių grupei ir vietos chorui.

1967 m. atsikūrus čia skautų organizacijai, Milda grįžo į skaučių eiles ir šių metų birželio 21 d. davė vyr. skautės įžodį. Milda yra išskirtinai pavyzdinga ir pareiginga lietuviškaitė.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą siunčiant dovanas-siuntinius į LIETUVĄ ir USSR

Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klientų patenkinti. Garantuota skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

affiliated with PODAROGIFT, Inc.

priima užsakymus BUTAMS giminėms gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje, o taip pat Sovietų gamybos prekėms jų tarpe — automobiliai, motociklai, televizijų aparatai, radio transistoriniai, magnetofonai (tape recorders), kuriuos galima užsakyti per mūsų firmą.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

45 WEST 45th STREET, NEW YORK, N. Y. 10036
Telef. 212 - 245-7905

SKYRIAI:

- NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue AL 4-5456
- NEW YORK, N.Y. 10011 — 108 West 14th Street CH 3-3005
- BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue DI 5-8808
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
- SO. BOSTON 27, Mass. 331 West Broadway AN 8-0068
- BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3333 So. Halstead Street WA 5-2737
- CLEVELAND, Ohio 44134 — 5879 State Road (216) 884-1738
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W. GL 8-2256
- HAMTRAMCK, Mich. — 11333 Jos. Campau 365-5255
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., tel. 233-8030, 246-0215
- IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave. ES 2-4685
- YOUNGSTOWN, Ohio 44503 — 309 W. Federal St. RI 3-0440
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. AN 1-2994
- LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street FO 3-8569
- NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446
- PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street 274-6400
- PASSAIC, N.J. — 176 Market Street GR 2-6387
- PHILADELPHIA, Pa. 19122 — 1214 N. 5th St. PO 3-4818
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 905 Bank St. PL 6-6765
- WORCESTER, Mass. — 169 Millbury Street SW 8-2868

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Lietuvių tautos kankinių paminklas — šv. Marijos Gailestingumo Motinos Aušros Vartų koplyčia, šalia Švento Petro karsto bazilikoje, Romoje, jau ruošama. Kasimo darbai jau baigti, vykdomi sienų ir lubų sutvirtinimo darbai, ruošiami dekoracijų projektai.

Vatikano ir lietuvių archyvuose liks koplyčios aukotojų vardai, kurie bus įdomūs ne tik šiandien, o ir tolimoje ateityje. Reiktų, kad lietuvių vardų ten būtų tūkstančiai. Galima įrašyti save, savo šeimos narių, savųjų ir pažįstamų kankinių vardus, pasiunčiant auką adresu:

LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND
2701, W. 68th Street Chicago, Ill. 60629

JAV-se aukos nurašomos nuo mokesčių (Tax deductible)

1868 m. gimė Lietuvoje (Vilka-višky) garsus didmeistris Dovydas Janovskis (David Janowsky), miręs 1927 m. Prancūzijoje. Jo pavardė dažnai palydima su Lietuvos čempiono Vlodo Mikėno pavarde dėl šio įvykio: Prahos šachmatų olimpiadų, 1931 m., Mikėnas lošdamas su JAV didmeistri Kashdanu, 16-me ėjime paaukojo rikį ir po 3 ėjimų skelbė amžiną šachą, baigdamas lygiomis su JAV čempionu. Vėliau išryškėjo, kad lygiai tokią pat partiją turėjo Janovskis prieš Chajes, 1916 m. New Yorke, kurioj Janovskis pramatė daug daugiau. Jis vieton amžino šacho, priverstė nusikeisti žirgus, išvedė savo bokštą į 8-tą liniją ir toliau su valdovės auka matavo priešininką. Partija pateko į "Nemirtingųjų" skaičių ir yra dažnai kartojama šachmatų literatūroje, kaip šachmatų perlas.

peliacija Tamstų aplinkybėmis yra patartinas žingsnis. Manysčiau, kad jei jis atsisako pats apeliuoti, Tamstų dabartinis advokatas turėtų susisiekti su juo, aptarti visus reikalus ir tada sutartinai nuspręsti, ar apeliuoti, ar ne.

Aš žinau, kad apeliacijos procedūra yra brangi ir ilga. Todėl advokatai turėtų gerokai pasvarstyti bendromis pastangomis, ar ji Tamstoms gali apsimokėti.

Mikėno-Kasdano ir Janovskio-Chajes partijos tilpo Darbininke, 1963 kovo 15 d. nr.

Pasaulio pretendentų: M. Tall - V. Korčnoj abi pirmosios partijos baigėsi lygiomis. Jie lošia Maskvoj. Vakarų viltis — Danijos didmeistris Bert Larsen susitinka su Sovietų — Spasskiu Švedijoje, Maimo mieste.

Palangoje užsibaigė visasąjunginės profsąjungų šachmatų varžybos. Laimėjo didmeistris G. Borisenko (Taškentas) su 12-5, rygtis J. Klovans 11, Masionžik (Kišiniov), kaunietis Čukajevs ir Varena po 10 t. A. Butnorius (Kau-nas) ir A. Cesnauskas (Plungė) po 9 t. Cesnauskas, be kitų, nugalėjo didmeistrį Borisenko.

Meistras John Curdo, kuris yra paglemžęs Bostono lietuvių taurę, skirtą už 3-kart laimėtas pirmenybes, pasidalino pirmąją vietą Centrinės N. Anglijos p-bėse, Fitchburg, Mass. su kanadiečiu Camill Coudari, Que., abu surinkę po 4½-½ t. Tai penktasis Curdo laimėjimas šiose p-bėse iš pastarųjų šešerių.

DISPLAY

J. N. D.

BODY & FENDER WORKS
1400 Boston Road
BRONX N. Y.
Call DA 3-8091

New Used Elderly
Bought and Sold
THE ETCETERA BARN
Hours 1-5
528 Bridgeboro St. Riverside 08075
Dial 201-461-2038

RESTAURANTS

"Man and His World '68"
(90% of exhibits operating)
in Montreal, Canada
Stay at the Franciscan Fathers 50 room retreat house. 30 min. from Expo grounds.
RATES: \$5 single, \$7 double occupancy. Breakfast available.
Daily Bus to Expo Grounds
Write/Call
FRANCISCAN FATHERS
Chateauquay Hgts., P. Q., Canada
(514) 692-6711

PETIT PARIS MOTEL
A Family Place
10 minutes to Montreal Canada
Very nice double rooms \$10
Call 514-429-7383 ask for
MRS. AMOMB

A restaurant of Continental atmosphere, cocktail lounge, Viennese music, air conditioned VIENNESE COACH Route 25, Jericho Turnpike Syosset, N.Y. WAlnut 1-2380, 9573. Your Hosts, Thure Johansson, Russ Lundstrum

Cafe Geiger
Savininkas — Helmut Vollmer
206 East 86th Street
(tarp 2 ir 3 Ave.)
New York, N. Y.
Tel. RE 4-4428

KASDIEN KONCERTAI nuo 4 val. p.p.
Užkandžiai iš nuosavos virtuvės
Puikiausia vokiška virtuvė: pietūs-vakarienė
Teirautis kavinėje kur pastatyti automobilį.

Alfa Jeweler
A. OSELIŠ
Garantuotas laikrodžių taisymas
Aukso, platinos žiedai su deimantais • Viso pasaulio įvairūs laikrodžiai • Puikūs importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterim.

Charm Beauty Shoppe
REGINA OSELIŠ — Tel. 497-8865
Pusmetinis sušukavimas, Kirpimas, Stilizavimas
Plaukų dažymas
267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

PIRMAUJANTI DESRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelienei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užėikite — įstikinsite!

9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewode: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astorijsje: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Franklin Sq., L.I.: 931 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

TO PLACE
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

SERVICE

COMPLETE HOME IMPROVEMENTS
10x16 Finished Basements for only \$590 — Free estimates given — all work guaranteed. Call 212-654-1945 ask for Mr. Tony Ruggiero

COMPLETE HOME IMPROVEMENTS
10x16 Finished Basements for only \$590 — Free estimates given — all work guaranteed. Call 212-654-1945 ask for Mr. Tony Ruggiero

MR. ANDY'S Home Dog Training will train your dog in your own home basic, advanced obedience. Self-protection dogs for homes. Attack dogs for businesses. Trained & untrained dogs for sale 9209 Foster Ave. Brooklyn. 649-3970; CL 1-8367

GLOSSY PHOTOS
100, 8x10 — \$9.95. Top quality Mounted 30x40 — \$9.95 ea.; 40x60 — \$14.95 ea. JOMARK LABS, 233 Robbins Lane Syosset, L.I. 11791.

CAR SIMONIZING
\$9.95
WHILE YOU WAIT
Expert workers
By appointment — Call 493-9171

turn in your guns
Free evaluation... top prices paid.
We buy, sell and trade at
TOBIAS INDUSTRIES
560 Noble Ave., Bpt.
Open 9 to 6 daily;
9 to 5 Saturday

BESTWAY TRAVEL AGENCY
Kelionės plačiame pasauly
WILLIAM R. BEST
84-14A Jamaica Avenue
Woodhaven, N. Y. 11421

RESORTS

THE GILCHRIST Lake Como 9, Penna 18437 fun for the entire family on scenic L. Como. All sports on premises. Golf, riding; churches nearby. Rates \$59 to \$87 weekly including 3 delicious meals. 65 season booklet Robert Gilchrist, Tel 717-798-2761

The new CAROUSEL Motel 470 N. Brigantine Ave., Brigantine N.J. Atlantic City areas outstanding oceanfront family motel. Special family rates and accommodations. Private beach, pool, golf privileges, playground. 5 min. to Atlantic City. Free brochure. Phone 609-266-7481

THE FLYING FISH Seafood Restaurant open 7 days a week Lunch 12-3 Dinner 5-10 Sundays 12-10 — East Lake Drive Mimi-Plano Baa Nightly across from Airport Montauk — your hosts Terry and Joe McCully call 516-668-2920

CURNYNS Rainbow Room open 7 days a week convenient to all transportation. Plan your wedding dinner reception or similar function here up to 125 people. 238 St at White Plains Road Call FA 4-9876

FAITH

Universal šermininėje laidotuves yra tikėjimo paliudijimas.

"Praying Hands" by Albrecht Dürer

universal

FUNERAL CHAPEL, INC.
52nd Street at Lexington Avenue
Ray Kerbelis, Dir.
PL 3-5300

RADIJO PROGRAMOS

Lietuvos Atsiminimų Radio Valanda
NEW YORKE
Šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 Kil. 97.9 Mg. Fm. Direktorius Dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-289-6878.

Laisvės žiburys — NEW YORK — Lietuvių ir anglų kalbomis sekmdieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjai: Antanas Mažeika VI 5-6332 ir Romas Kezys TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

DEXTER PARK PHARMACY

Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

VASAROTOJŲ DEMESIUI!

Geriausiai pailsėsit per atostogas garsiaame CAPE COD kurorte — gražioje lietuviškoje Jansonų vasarvietės viloje

AUDRONĖ

87 EAST BAY RD. OSTERVILLE CAPE COD MASS. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

Atidaryta vasarajimui nuo birželio 22 d. Kreiptis: Vila AUDRONĖ, Mrs. Marija Jansonas, 87 East Bay Rd. Osterville Cape Cod, Mass. 02655; telef. 428-8425.

Visi mielai kviečiami atvykti!

MEISTERIŠKA IR KULTŪRINGA NAMŲ APYVOKA

Pilnas namų apstatymas arba pavienis pasirinkimas papuošimui bet kuris baldas. — Šie ir daug kitų iš Vokietijos importuotų baldų miegamųjų apstatymui.

Vokiški importuoti baldai išimtinai gaunami

ADOLF SCHRAGER'S FURNITURE

336 East 86th Street — Tel. TR 9-0400
(Tarpe 1-mos ir 2-ros gatvių)
Mokėjimo sąlygos pagal pirkėjo pageidavimą

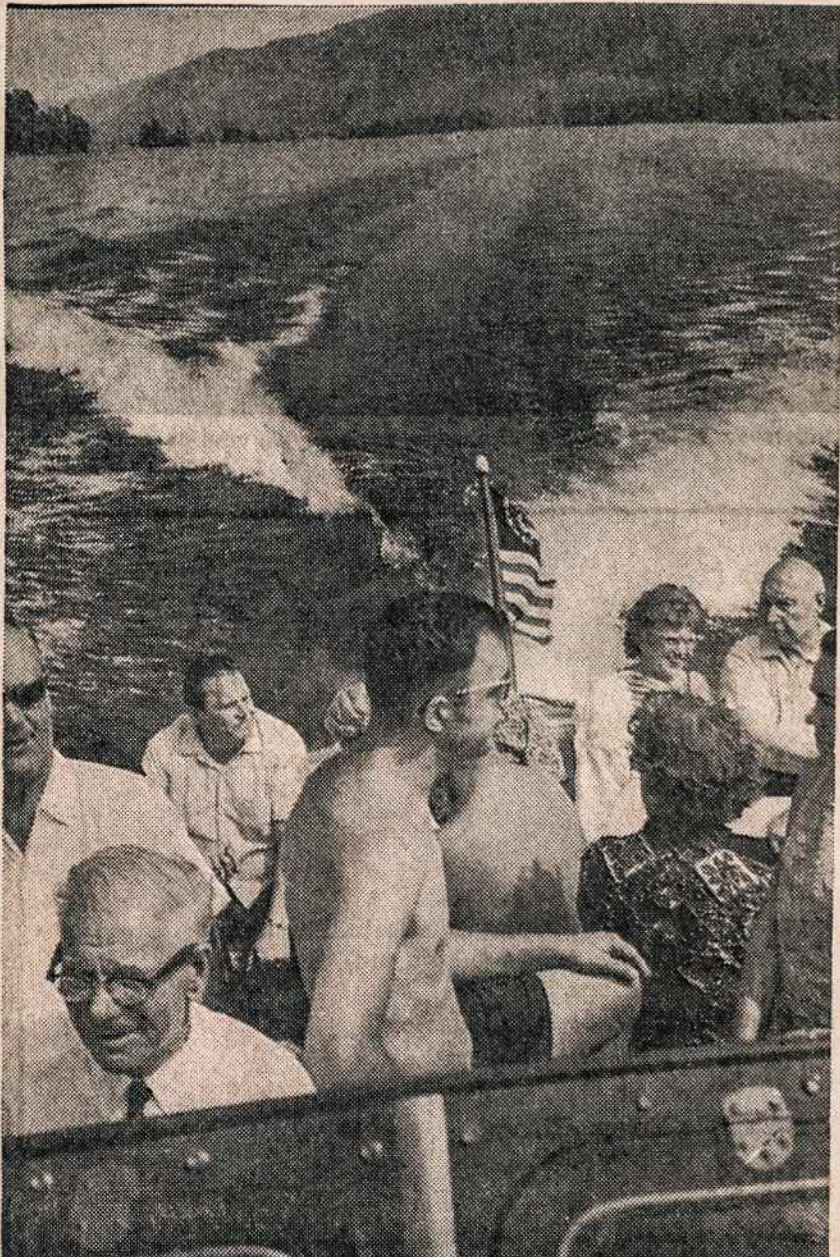
MOUNTAIN HIGH LODGE

Lietuviška vasarvietė Adirondack kalnuose. Gera ir nušali vieta poilsiui su šeimomis ar pavieniui. Atskiros kabinos su virtuvėmis. Moderniški miegami kambariai su asmeniškom voniomis; maudymosi baseinas, teniso aikštė ir kiti žaidimai. Netoli nuo Lake George ir kitų ežerų. Geros aplinkybės žuvauti, pasigrožėti kalnų vaizdais ir pakvėpuoti kalnų oru. Visi maloniai kviečiami praleisti atostogas arba sustoti pernaktoti. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis: PRANAS LEIKA, Athol, N.Y. 12810; tel. (518) NA 3-5750

ATOSTOGOS PRANCIŠKONŲ SODYBOJE

Kennebunkport, Maine

- Jau priimamos rezervacijos į pranciškonų vasarvietę, kuri šiemet veiks nuo birželio 28. Pigios kainos, geras maistas, lietuviška aplinkuma, vėsus klimatas su Atlantu ir maudymosi baseinu sudaro labai palankias vasarajimui sąlygas.
- Registruojami taigpi ir berniukai į vasaros stovyklą, kuri prasidės birželio 23 ir tęsis iki liepos 26. Visų rūšių sportas, graži gamta kartu su liuanistinėmis pamokomis yra puiki vieta berniukams praleisti mėnesio atostogas.
- Stovyklos ir visos vasarvietės reikalais reikia rašyti: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046. Telefonas: (207) 967-2011, o nuo birželio 28 d. (207) 967-2771

Smagi ekskursija Lake George. Prie šio ežero yra graži lietuvių Slyvnyų Blue Water vasarvietė. Puikios sąlygos praleisti atostogas. Patogu pailsėti vykstant į Kanadą. Nuo New Yorko per 200 mylių. Iš New York. Thruway Exit 24, į Northway 87 iki Lake George Village; iš ten 9N keliu 7 myl. į šiaurę. Dėl informacijų kreiptis: Blue Water Manor, Diamond Point, N.Y. Tel. (518) NH 4-5071. Nuotr. V. Maželio

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuve GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

Už a.a. daik. Vytauto Raulinaičio sielą pamaldos bus liepos 13, šeštadienį, 9:30 v.r. pranciškonų koplyčioje Brooklyne. Draugai ir pažįstami prašomi dalyvauti.

Rūta Lee vaidina liepos 11 d. 8:30 v.v. TB programoje "Ironside", kuri rodoma 4 kanale.

Vincas ir Petronėlė Dubauskai, iš Woodhaveno, atostogas praleidžia pas dukrą Valentiną Grybiene ir jos šeimą Toronte. Aplankė pažįstamus tabako ūkiuose ir Wasaga vasarvietėje.

Pavergtų tautų savaitės proga liepos 14 d. 10 val. šv. Patriko katedroje bus pamaldos, kuriom vadovauja arkivyskupas Cook. Iškilmingas mišias celebruos Bela Vargas. Pamokslą pasakys prel. J. Balkūnas. Katedrą kviečiami ateiti su tautiniais drabužiais, organizacijos kviečiamos su vėliavomis.

New Yorko miesto burmistras Lindsey liepos 16, antradienį, 11 val. miesto rotušėje priims delegaciją ir paskelbs Pavergtų Tautų savaitę. Proklamaciją jis įteiks Pavergtų Tautų Seimo pirmininkui. Kas tokiu metu turi laiko, prašom iškilmėse dalyvauti.

New Yorko miesto burmistras Lindsey liepos 16, antradienį, 11 val., miesto rotušėje priims delegaciją ir paskelbia Pavergtų Tautų savaitę. Proklamaciją jis įteiks Pavergtų Tautų Seimo pirmininkui. Kas tokiu metu turi laiko, prašom, iškilmėse dalyvauti.

Literatūros vakaras rengiamas rugsėjo 14 New Yorke. Vakare dalyvauja Pulgis Andriūsis, svečias rašytojas iš Australijos, Antanas Gustaitis, Stasys Santvaras. Vakara globoja Liet. Enciklopedija ir Darbininko administracija. Organizacijos prašomos tą dieną nerengti kitų parengimų.

Specialias pamaldas už pavergtas tautas rengia žydai liepos 20 d. 11 val. Tempel Emmanuel. Kalbės rabbi Ronald Sobel.

Juozas Kajeckas, Lietuvos atstovas, pranešė seimo rengi-

mo komitetui, kad dalyvaus III PLB seime.

Dr. Regina Saldaitienė, liepos 15 išvyksta atostogų, ir jos dantų gydymo kabinetas bus uždarytas.

Novena į šv. Oną Angelių Karalienės parapijos bažnyčioje prasidės liepos 18. Maldos bus kalbamos kasdien po 8 v. mišių. Novena baigiama šv. Onos dieną mišiomis ir bendrais pusryčiais, kuriuos organizuoja Amžinojo Rožančiaus draugija, vadovaujant Onai Sijevičienei.

MASPETHO ŽINIOS

Dalia Skeivyte susituoks su Dominic Torchia liepos 20 d. 3 val. popiet.

Marija T. Karpiute susituoks su Stephen A. Colon rugpjūčio 3 d. 10 v.r.

Už a.a. Aleksandrą Grialiūną metinės mišios bus liepos 12 d. 8 v.r.

Prel. J. Balkūnas šį sekmadienį, liepos 14, sakys pamokslą šv. Patriko katedroje New Yorke 10 v.r. per Pavergtų Tautų mišias. Mišias aukoja prel. Bela Varga.

Novenos pamaldos į šv. Oną prasidės liepos 18 d. 7 v.r.

Kun. Jonas Pakalniškis išvyko dviem savaitėm į skautų valstybę.

Religinei šalpai birželio 30 surinkta 500 dol. Be to, parapija kasmet duoda saleziečių klierikų fondui 300 dol.

Marilyn F. Šlapikas, Maspeoyhe gyvenančių Petro ir Marytės Šlapikų duktė, baigė Hunter kolegiją Bachelor of Arts laipsniu. Rudens semetru priimta į tą pačią kolegiją tęsti mokslo.

Lt. Petras J. Šlapikas, Jr. pabuvęs kurį laiką Japonijoje, grįžo į savo uostą Hickam A. F. Base, Hawaii, kur tikisi būti apie porą metų.

Povilas Augustinas, vienas iš seniausių Maspetho parapijos narių, serga ir gydos namuose. Šventė savo 91 metų vardines birželio 29. Linkime jam pasveikti. Vietinis

Organizuojama ekskursija autobusu į Montrealį rugpjūčio 30 — rugsėjo 2. Darbininko organizuojama ekskursija aplankys pasaulinę parodą ir apylinkės šventoves. Kelionė, nakvynės ir patarnavimas autobusu vietoje vienam asmeniui kainuoja 52 dol. Nori turėti privatų kambarį vienam asmeniui, moka 60 dol. Tos pačios kainos vykstantiems iš Elizabeth, Newark ir kitų New Jersey vietų. Išvykstama nuo pranciškonų vienuolyno Brooklyne rugpjūčio 30, penktadienį, 5 val. popiet. Grįžtama rugsėjo 2 d. vakarą. Vietas rezervuoti iš anksto. Kreiptis į Darbininko administraciją: 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221. Telef. GL 2-2923, vakarais GL 5-7068.

Iš Darbininko spaustuves atostogauja: brolis Tomas Prosevičius išvyko į Kanadą pas savo gimines, brolis Pranciškus Malūkas, laužas Darbininko laikraštį, išvyko į Kennebunkportą, Maine.

Paiškomas Karolis Rymonis, brolis Cicilijos Rymonytės, ieško Valentinas Beividas, Rua Oswald Cruz, 1005 Sao Caetano Do Sul, Sao Paulo, Brazil. Ieškomas, atrodo, kad bus senas emigrantas ir gyvenęs New Yorko apylinkėse ar Chicago, Ill.

New Yorko mergaičių būrelis, atvykęs į Putnamo mergaičių vasaros stovyklą. Nuotr. R. Kisieliaus

LIET. KUNIGŲ STUDIJŲ DIENOS MARIANAPOLYJE

Lietuviai kunigai, besireikšdami įvairiose gyvenimo srityse, kartas nuo karto suvažiuoja svarsto jiems rūpimus klausimus. Toks kunigų suvažiavimas — studijų dienos — šiemet bus liepos 17-18 d.

Pirmoji diena — liepos 17 — vyksta pas marijonus Thompson, Conn. Pradedama 11 val. Pirmiausia svarstoma Lietuvių Religinės Šalpos darbai ir uždaviniai. Po pietų pertraukos, dalyvaujant vysk. V. Brizgiui, svarstys apie liturgijos suvienodinimą.

Specialią liturginę komisiją sudaro: vysk. V. Brizgys, prel.

NAUJAUSI iš Europos ir vietiniai Tr. ir ki. radijo nuo mažiausio iki streeo. Rašomos ir skaičiavimo mašinelės, spalvotos ir kt. Zenith TV. puikiais tape recorderiais (nuo 65 dol.) ir t.t. Klauskite katalogu: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y., Tel. (516) 757-0055.

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti: GLenmore 2-2923

V. Balčiūnas, kun. VI. Budreckas, kun. V. Čukuras. Jie visi pateiks savo planus. Norima, kad lietuviškose pamaldose visur vienodai būtų naudojama lietuvių kalba.

Apie Lietuvos Bažnyčios istorijos išleidimą kalbės kun. V. Gidžiūnas, O.F.M.

Bus pasisakyta religinio centro steigimo klausimu. Centrą planuoja LRK Federacija ir Kunigų Vienybė. Šį projektą referuos pats Kunigų Vienybės pirm. kun. Ed. Abromaitis.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo metu New Yorke yra numatytas simpoziumas religine tema. Lietuviai kunigai turės pramatyti šio pokalbio pobūdį, planą ir pasirūpinti jo organizacija.

PADEKA

Reiškiu gilia padėką pp. Teresei ir Algirdui Gečams, kurie dideliu lietuvišku nuoširdumu taip daug padėjo, kad galėčiau gauti apsigyvenimo teises šiam krašte. Mečys Vilkas Woodhavene

New Yorko Operetės Moterų choras

Operetės moterų choras po šių metų sėkmingo darbo ir išvykų gegužės 21, susirinkęs Bruco svetainėje, baigė šį sezoną. Pirmininkė Olga Dailydaitė padėjo muzikui Mykolui Cibui už malonų vadovavimą, taip pat visom choro nariams, kurios taip solidarai dirbo.

Ypatinga padėka priklauso p. Bručams. Jie duoda nemokamai naudotis sale, kur nuolat vyksta choro repeticijos. Chorui užbaigiant sezoną, surengė vaišes ir visus pavaišino.

Padėka priklauso aktoriui Vitaliui Žukauskui, kuris choro metinio koncerto metu pravedė humoristinę programą. Dėkojame ir solistui B. enediktui Povilavičiui už jo gražias ir skambias dainas; pianistei Aldonai Kepalaitei už akomponavimą chorui ir solistui. Dėkojame ir spaudai — Darbininkui, Draugui, Dirvai, Laisvajai Lietuvai, Tėviškės Ziburiams, Keleiviui, Naujienoms.

Radijo valandėlių vedėjams — prof. J. Stukui, R. Keziui, A. Mažeikai, kurie garsino mūsų koncertą. Algiiui Staroliui už malonią muziką. Dėkojam visiem, kurie mum talkino kon-

certo metu. Nuoširdus ačiū mūsų svečiams, kurie atsilankė mūsų koncertą balandžio 27.

Gegužės 4 mūsų chorą pakvietė į Baltimore. Pakvietė tautininkai atlikti programą jų koncerte. Dėkojame pirmininkui Vladui Bačianskui ir visiem to parengimui nariams, kurie taip nuoširdžiai priėmė, globojo, pavaišino, net gėlių įteikė.

Dėkojame Philadelphia LB pirmininkui J. Stikloriui, visai valdybai, kurie gegužės 11 pakvietė mūsų chorą, kad atliktume programą jų koncerte. Vasario 16 proga atlikome programą Great Necke. Dėkojame LB apylinkės pirmininkui Henrikiui Miklaševičiui, visai valdybai už pakvietimą ir šiltą priėmimą.

Operetės choras savo 50 metų sukaktį minės kitais metais balandžio 19, šeštadienį. Tad labai maloniai prašome kitų organizacijų tą dieną nerengti kitų parengimų. Pagarbinkime visi tą chorą, kuris tiek daug kartų visiem patarnavo, atlikdamas programas įvairiuose koncertuose.

L. Gudeliene, reikalų vedėja

**BOSTONO
ŽINIOS**

Tradicinė lietuvių susitikimo šventė Putname bus liepos 28 d. Programoje: 11 val. mišios ir pamokslas, 12:30 pietūs, po pietų Matulaičio namų lankymas. 4 val. 25-tos mergaičių stovyklos užbaigimo programa. Taigi liepos 28 diena, sekmadienį, visi keliai veda į Putnam, Conn.

Harvardo universitetą baigusiuju knygoje šiais metais yra šios lietuviškos pavardės: Victor John Marma (?) gavo daktaro laipsnį iš applied mathematics, Egidijus Edward Užgiris — daktaro laipsnį iš fizikos, Victor Joseph Sholis (?) magistro laipsnį iš business administration, Albert Jacob Kazis (?) magistro laipsnis Public Health, Kęstutis Paul Zygas bakalauro laipsnis iš architektūros, Peter Banys ir James Joseph Remeika bakalauro laipsnius iš "Social Relations", Kęstutis Kazimieras Girnius bakalauro laipsnis iš "General Studies" ir Peter Charles Patrikis (?) bakalauro laipsnis iš romanų kalbų. Klausukais pažymėtos pavardės, gali būti ir nelietuviškos.

Stasė ir Kazys Tamošaičiai paaukojo lietuvių kankinių koplyčiai, kuri rengiama Romoje, 100 dol. Tamošaičiai pasižymi dideliu dosnumu lietuviškiems reikalams.

Šv. Petro parapijos bažnyčioje liepos ir rugpjūčio mėnesiais nebus sekmadieniais popietinių pamaldų.

Kun. J. Klimas liepos 7 d. išvyko vasaros atostogų.

Parapijos geradarių — The Friends' Club susirinkimas bus liepos 14 d. po 8 val. mišių parapijos salėje po bažnyčia. Šie geradariai kiekvieną mėnesį aukoja 1 dol.

Pagal naujus Bažnyčios reikalavimus liepos 5 įrengtas naujas altorius šv. Petro bažnyčioje. Dabar kunigas mišias laikys, atsiskukęs į žmones.

Mirė.

Po gedulingų šv. Petro parapijos bažnyčioje pamaldų palaidoti šie asmenys:

Petras Wallen (birželio 17 d.) 52 m. amžiaus. Velionis gyveno 17 Willon gatvė, E. Braintree, Mass. Nuliūdime paliko motiną ir keturis brolius. Palaidotas Kalvarijos kapinėse, Brockton, Mass.

Marija Makarewicz (birželio 19 d.) 72 m. amžiaus. Nuliūdime paliko dvi dukteris ir sūnų. Palaidota Naujos Kalvarijos kapinėse.

Scholastika Geležinis (birželio 24 d.) 89 m. amžiaus. Velionė gyveno 14 Vinton gatvė, So. Boston. Nuliūdime paliko dukterį ir tris sūnus. Palaidota šv. Benedikto kapinėse.

Johana Grigas (birželio 25 d.) 78 m. amžiaus. Velionė gyveno 111 Hamilton gatvė, Dorchester. Nuliūdime paliko dukterį ir du sūnus. Palaidota šv. Mykolo kapinėse.

Charles Mikalonis (liepos 3 d.) 92 m. amžiaus. Velionis gyveno 906 E. Broadway, So. Boston. Nuliūdime paliko 3 dukteris ir 5 sūnus. Palaidotas šv. Benedikto kapinėse.

Charles Rumulsky (liepos 3 d.) 60 m. amžiaus. Velionis gyveno 330 Columbia Rd., Cambridge, Mass. Nuliūdime paliko seserį. Palaidotas šv. Mykolo kapinėse.

Ona Razmus (liepos 3 d.) 84 m. amžiaus. Velionė gyveno 115 Wyman gatvė, Stoughton, Mass. Nuliūdime paliko sūnų. Palaidota Naujos Kalvarijos kapinėse.

Beatricė Gricius (liepos 5 d.) 74 m. amžiaus. Velionė gyveno 28 Wallaston Ave., Wallaston, Mass. Nuliūdime paliko dvi dukteris.

Putnamo mergaičių stovykla. Mergaitės sustoję, suda rydamos 25 skaičių, nes stovykla mini 25 metų sukaktį. Gilumoje — stovyklos vadovybė. Nuotr. R. Kisieliaus

PAVERGTŲ TAUTŲ SAVAITĖ 1968

RENGIA: Pavergtų Europos Tautų Seimas, bendradarbiaujant Pavergtų Tautų Draugams Amerikiečiams ir Rytų bei Vidurio Europos Kilmės Amerikiečių Konferencijai.

PROGRAMA:

Liepos 10 d.

10 val. — Iškilmingos pamaldos šv. Patriko katedroje. Pamaldose dalyvauja arkivysk. Terence Cooke, mišias aukoja prel. Bela Wargas, pamokslą sako prel. J. Balkūnas.
11 val. — Specialios pamaldos šv. Jono katedroje.

Liepos 20 d.

11 val. — Pamaldos Temple Emanu-El.

Liepos 16 d.

11 val. — Miesto valdybos namų Mėlynajame kambaryje New Yorko miesto burmistras John V. Lindsay pasirašo pavergtų tautų proklamaciją.

Visi nuoširdžiai kviečiami dalyvauti šiame pavergtų tautų minėjime.

Angelių Karalienės Parapijos PIKNIKAS

(jau aštuoniasdešimtasis iš eilės)
bus

liepos 14 dieną

NATIONAL HOME AND PICNIC GROUNDS

108-11 Sutphin Blvd., Jamaica

Parkas atidaromas 1 val.; muzika gros nuo 4 val. po pietų.

VISI KVIETIAM, VISI LAUKIAM!